

Sveto leto 2000 - Bazilika sv. Petra, 25. oktobra.

Ob vseslovenskem romanju v Rim je papež Janez Pavel II. takole pozdravil podobo Kraljice Slovencev

Foto: Sluga

Duhovno življenje

BUENOS AIRES • LETO 68 +++

7

AVGUST 2001

Od zgoraj in od leve:

1. in 2. Pogreb prelata Jožeta Škerbca v njegovem rojstnem kraju (Foto: Janez Rihar. Notica na strani 223).
3. Domobranska poslava v Našem domu v San Justu (Foto: Lučka Oblak).
4. Spominski koncert v Mendози ob 40. obletnici smrti ravn. Marka Bajuka.
5. Praznovanje 10-letnice slovenske države v mendoškem Slovenskem domu.
6. Mendoščani so se spomnili državnega praznika tudi s sv. mašo, ki jo je daroval dušni pastir Jože Horn.
7. Dr. Milan Komar je predaval v Dvorani škofa Rožmana v Slovenski hiši (Foto: Stane Snoj).

DAR KRALJICE MIRU

Ob deseti obletnici slovenske države

Marko KREMŽAR

Veliko je bilo že povedanega o času, ko se je izpod ruševin berlinskega zidu pričela oblikovati nova podoba Evrope. Razpad Sovjetske zveze in razpad Jugoslavije sta zaznamovala konec dobe, ki se je pričela s prvo svetovno vojno in z boljševiško revolucijo. To je bila doba treh totalitarizmov, ki so povzročili največje morije v svetovni zgodovini. Vsi trije so neposredno prizadeli tudi Slovenijo.

Naša domovina je bila deležna fašističnega preganjanja od 1922 do 1943, nacizem ji je stregel po življenju od leta 1941 do 1945 in pod komunizmom je ječala od leta 1945 do 1990. Vsi trije totalitarizmi so širili poleg zunanjega nasilja tudi globljo zmo-to, ki je bila zmožna povzročiti notranji razkroj ljudstev, ki so se jim predala.

Ko je zatonilo obdobje totalitarnega nasilja, ko se je pričelo na vzhodu daniti, je napočil tudi Slovincem nov, veliki dan.

Ima pa omenjeno obdobje še drugačen, malokdaj omenjen okvir, ki presega politične odločitve, vojaške zmage in celo ideološke premike. Ker se po naravi ali po vzgoji počutimo bolje v mejah racionalnih dejstev, navadno spregledamo drugačne vidike. Morda nas je sram. Bojimo se, da bi nam kdo očital sanjaštvo, če ne še kaj hujšega. Vendar, ali ni prav, da kristjan upošteva včasih tudi ono drugo realnost, v katero verujemo, pa jo tolikokrat prezremo?

Leta 1915 so na Portugalskem trije preprosti pastirčki v bližini kraja, imenovanega Fatima, imeli prva nenavadna videnja. Ta so ostala neopazena, ker jih niso spremljala pretresljiva sporočila. V Evropi je takrat še divjala prva svetovna vojna in Turki so izvedli prav to leto nad armenskim ljudstvom prvi, do danes še ne obžalovani, genocid dvajsetega stoletja.

Ko se je dve leti kasneje, leta 1917 pričnela na vzhodu Evrope doba razdivjanega zla, se je fatimskim pastirčkom, ki so do takrat govorili le, da so videli angela, prikazala Gospa. Rekla jim je, da 'prihaja iz nebes', naj 'molijo vsak dan rožni venec, da izprosijo svetu mir in konec vojne'. Kasneje se jim je predstavila kot 'Gospa rožnega venca'. Vojna se je naslednje leto končala, vendar je za njo ostalo

zasejano seme omenjenih treh totalitarizmov, ki so v dvajsetem stoletju širili trpljenje, smrt in razdejanje.

V Rusiji je izbruhnila boljševiška revolucija, ki je rodila prvo ateistično državo modernega časa, Sovjetsko zvezo. Prošnja Gospe rožnega venca, naj papež+posveti Rusijo njenemu brezmadežnemu Srcu, da se bo ta spreobrnila, kaže na neposredno povezanost prikazovanj z dogodki, ki so pretresali svet.

Ko se je krvavo dvajseto stoletje nagnilo v zaton, ko se je doba, ki se je pričnela v znamenju fatimskih videnj,

proti vsemu pričakovanju bližala koncu, so se začeli širiti glasovi o podobnih, nerazumljivih prikazovanjih 'Gospe', daleč od portugalske Fatime, na hercegovskem Balkanu v vasici Medjugorje.

Bilo je 24. junija leta 1981, na god svetega Janeza Krstnika, ko je skupinica mladih deklet in fantov prvič videla na hribu Crnice blizu Medjugorja prikazen Gospe z vencem dvanajstih zvezd. Ta dan je bil nekaka priprava. Naslednjega dne, 25. junija, se je pričel pogovor med vidci in med Gospo, ki se je kasneje predstavila kot 'Blažena Devica Marija' pa tudi kot 'Kraljica miru'. Mala hercegovska vasica je postala v nekaj letih za ves svet močan vir duhovnosti, ki do danes ni usahnil.

Desetletje, zaznamovano z dogodki v Medjugorju, je prineslo zlom komunističnega imperija po vsej Evropi. Obe državi, ki sta bili nosilki nasilnega ateističnega družbenega sistema, Sovjetska

zveza in Jugoslavija, sta razpadli.

Iz razvalin so pričele vstajati nove države. Natanko deset let po prvem pogovoru nebeške 'Gospe' z mladimi vidci, 25. junija 1991, je Republika Slovenija oklicala svojo samostojnost. Tudi ko je slovenski parlament odločal o naši državni osamosvojitvi, se je v okviru takrat še skupne države Gospa prikazala ljudem, kot vedno na ta dan, ob tri četrt na sedem zvečer.

Marija je med tem izrazila željo, da bi postal 25. junij praznik Kraljice miru. Na ta praznik naj bi se ljudje pripravljali že 24. junija, ko je god Janeza Krstnika in tudi dan njenega prvega prikazovanja. Verni Slovenci smo potemtakem v junijskih dneh, v dneh, ko se spominjamo

EVANGELIJ MORA VZNEMIRJATI

Franc RODE

Ko me je poleti obiskal nekdanji dunajski nadškof kardinal König, me je opozoril na eno izmed zadnjih knjig kardinala Ratzingerja „Salz der Erde“ (Sol zemlje) kot na zelo primerno branje za škofa, ki je pred nekaj meseci nastopil svojo službo. V njej sem v resnici našel marsikakšen koristen napotek. Med drugim sem si podčrtal tole:

„Danes veliko govorimo o preroškem poslanstvu Cerkve. Morda v tem nekoliko pretiravamo, vendar je res, da se Cerkev ne more kar preprosto strinjati z javnim mnenjem. Opozarjati mora na zablode in nevarnosti časa. Apelirati mora na vest mogočnih in izobraženih, kot tudi na vest tistih, ki žive grdo in lahkomišlno in se ne menijo za stiske časa. Na misel mi prihajajo besede obsodbe proti pastirjem, ki se izogibajo vsakršnim konfliktom in pustijo, da se strup širi. Sveto pismo in cerkveni očetje jih imenujejo nemi psi. Ne vznemirjati ni prva civilna dolžnost. Škof, ki gleda samo na to, da se izogne nevšečnostim in si zakriva oči

pred konfliktnimi situacijami, se mi zdi strašen. Pustiti, da stvari tečejo tako, kot tečejo, se mi zdi najslabši način, kako izvrševati svoje poslanstvo.”

Morda je tudi med nami razširjeno mnenje, da je najbolje pustiti, da stvari tečejo, kot tečejo, in da se moramo izogibati vsemu, kar bi vznemirjalo javnost, češ ta narod je ranjen in občutljiv, ljudje si želijo predvsem, da jih pustimo pri miru.

S tem nikomur ne pomagamo. Nikomur ne koristimo, če ga pustimo v njegovih zablodah. In izneverjamo se svojemu poslanstvu. Konflikt je bistvena sestavina evangelija. Evangelij mora vznemirjati. Nas in ljudi, h katerim smo poslani. Samo tako je lahko zdravilo za človeka in družbo. Samo tako nas vodi k novim obzorjem pravičnosti, resnice in svobode. Jezus sicer govori o miru vendar ne o kakršnemkoli miru. To je mir, ki ga svet ne more dati. Svet daje le lažni mir, ki temelji na moralni nezahtevnosti in na nečastnih kompromisih s kapricami človeškega srca. V ta svet Jezus prinaša razdor, dobesedno meč (prim. Mt 10,34). V jasni zavesti svojega poslanstva govorimo torej o stvareh, ki jih slovenska javnost nerada sliši, opiraje se na Božjo besedo, ki je „živa in dejavna, ostrejša kakor vsak dvorezen meč in zareže do ločitve duše in duha, sklepov in mozga ter presoja vzgibe in misli srca.“ (Heb 4,12)

In nihče nam ne bo mogel očitati, da smo „slepi čuvaji in nemi psi, ki ne morejo lajati“ (prim. Iz 56,10).

(Beseda sobratom. *Sporočila slovenskih škofij* 2,1998)

pomorjenih domobrancev in vseh žrtev komunističnega terorja med nami, lahko resnično praznično razpoloženi. Praznovanje slovenske državnosti je in bo vedno neločljivo povezano s spominom na slovenske mučence in s praznikom Nje, ki je kači glavo strla.

V luči teh dogodkov postane še bolj pomembno, da je bil papež Janez Pavel II., ki ima v svojem grbu Njeno ime, prvi, ki je v mednarodnem svetu javno priznal obstoj slovenske države in ji s tem utrdil mesto v družini državnih narodov.

Minila je doba, ki so jo zaznamovali trije totalitarizmi. Ni pa se še razkrojila zmeta. Zloba v svetu je pričela spreminjati svoj zunanji izraz.

Pred nekaj desetletji mi je dober prijatelj svetoval, naj v gospodarskih in političnih spisih ne mešam naravnega z nadnaravnim. Tega modrega nasveta sem se navadno držal. Med naravnim in nadnaravnim je meja, ki je v vsakdanjem življenju ne kaže lahkomišlno preskakovati. Postavljeni smo v naravo in v njenem okviru moramo živeti in rasti na poti v transcendenco.

Res pa je, da sta narava in nadnarava del iste stvarnosti. Meja, ki je resnična, je namenjena stvarem, ne Stvarniku. Vsak čudež je poseg nadnaravnega v naravo. Tak poseg dokazujejo, da meja obstaja, pa tudi, da je na drugi strani skrivnost, ki ni manj realna od našega sveta.

Če je Gospodar zgodovine v tem stoletju na nam nerazumljiv način posegel v dogajanja v svetu in tudi v življenju našega naroda, ali je prav, da bi mi ostali ob tem skeptično ravnodušni? Meja je namenjena nam, a kadar seže dobrotna roka čez mejo narave in nam ponudi pomoč, je prav, da to priznamo in smo zanjo hvaležni.

Nevernemu bodo ta razmišljanja nerazumljiva, mnogim vernim odveč, a če bi ostala nenapisana, mar ne bi upravičeno pogrešali širšega pogleda na našo slovensko stvarnost?

Res, ne Lurd, ne Fatima, ne Medjugorje vernemu niso potrebni za verovanje. Zato mnogi verniki o teh temah ne želijo govoriti. Čudeži jim niso potrebni. Vendar, ali nismo vsi potrebni pomoči? Priznati, da potrebujemo pomoč, pa je prva stopnica na poti k ponižnosti in prvi znak naše naravnosti in hvaležnosti.

NA BRANIKU VERE

Franc RODE

Ko se je sv. Pavel leta 58 na poti v Jeruzalem ustavil v Miletu, „je poslal sporočilo v Efez in poklical k sebi cerkvene starešine“ (Apd 20,17). Apostol se zaveda, da ga v naslednjih tednih čakajo „vezi in stiske“. Vendar ostaja ravnodušen: „Mislim, da moje življenje ni omembe vredno, samo da dokončam svoj tek in dovršim službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da izpričam evangelij o Božji milosti (Apd 20,24).

Ne vznemirja se zaradi tega, kar ga čaka. Edino, kar ga skrbi, je vera tistih, ki jim je oznanjal evangelij.

Starešinam iz Efeza priporoča: „Pazite nase in na vso čredo, v kateri vas je Sveti Duh postavil za škofo (nadzornike), da bi pasli Božjo Cerkev, ki si jo je bil pridobil s svojo krvjo.“ (Apd 20,28)

Cerkev, ki jo Pavel gradi, ni sad človeške volje, ampak raste iz krvi Jezusa

sa Kristusa: vsak član Cerkve je odkupljen s krvjo in je po Božji milosti pridružen ljudstvu nove zaveze. Vsak vernik je torej neskončno dragocen; storiti moramo vse, da ga ohranimo v občestvu vere. Odgovorni smo za njegovo vero in zvestobo Jezusu Kristusu. Moramo pa ga tudi varovati pred nevarnostmi, pred „grabežljivimi volkovi, ki ne bodo prizanašali čredi“ (Apd 20,29), kot opozarja apostol.

Zdi se mi, da vernike premalo opozarjamo na nevarnosti, ki ogrožajo njihovo vero. Govorimo jim, kot da živimo v lepih in mirnih časih, kot da vera ni izpostavljena, kot da ji na tem svetu nič ne nasprotuje. Vendar bi jih morali pripravljati na težave, na preizkušnje in nasprotovanja, ki jih bodo doživeli zaradi svoje vere.

Krvoločni volkovi, o katerih govori tudi Jezus, so podoba nevarnosti. Preds-

tavljajo vse, kar ogroža vero, kar ubija moralni čut in spodkopava temelje moralnega reda. Ti volkovi so krdelo, ki se pojavlja na vseh področjih življenja.

Naša sveta dolžnost je, da verne opozorimo nanje. Jasn moramo govoriti o spoštovanju človeškega življenja od trenutka spočetja do naravne smrti. Brez omahovanja moramo braniti zvestobo v zakonu. Starše moramo nenehno pozivati k odgovornosti za šolo, ki bo v skladu z njihovim verskim in moralnim prepričanjem. Ne smemo molčati o socialnih krivicah, ki so mnoge privedle na rob preživetja. Stališče Cerkve o konkretnih vprašanjih vere in morale mora biti jasno povedano. S tem dajemo ljudem možnost, da se opredeljujejo, kar je vsekakor bolje kot idejna in moralna megla, v kateri živijo. Če ne bomo govorili mi, se bo slišal samo glas volkov. Pastir se mora postaviti med čredo in volkom. Le njegova odločna beseda ga bo ugnala. Naj verni čutijo, da stojimo trdno na braniku vere in da se lahko opirajo na našo neustrašenost. Do tega imajo tudi pravico.

(Beseda sobratom. *Sporočila slovenskih škofij* 2, 1999)

Prošnja pesem h Kraljici Miru

Jeremija KALIN
(Tine Debeljak): *MARIJI*
Buenos Aires, 1954
izdala in založila
Svobodna Slovenija

*Kraljica Miru, prosí za nas!
Prosi za nas, Kraljica Miru!
Za nas, Kraljica Miru, prosí!
Izprosi nam Mir, da dvigne se Čas
iz oblakov atomskega prahu -
pod sončni sij, ki naj zêmljo porôsi!*

*Žrtev vojské sem: krvavih zor,
preseljevanj neznanokam,
sumničenj, sodb, ječ, strelav v tilnik,
skládovnic trupel v brezni gor,
izdaj zavratnih, gnijočih jam,
talcev, obešenih na svetilnik,*

*milijonov smrti, milijard ran,
sirot izgubljenih, velemest ruš,
iz zraka postavljenih v razvaline,
plinskih okuženj, množičnih izgnanj,
ukletev narodov, zdaj mrtvih duš,
izgube Slovenije, Domovine...*

*selitve obupancev preko ramp
zaves spuščениh - na blatni tlak
lesenih mest, predluk oceanov:
plovb preko morij v stepe pamp,
v vrteže strojev, v rove kloak,
na dno življenja... v brezcilj ciganov...*

*Žrtve vojská smo... in ni miru:
Marija, zažigajo zopet nam svet,
da vse ponovi se tisočkrat huje!
Smrt že kri pije... tam... in tu...
razbitja dim sega na drugi planet,
ko pal bo nazaj - ves svet zasuje!*

*Marija, svet v sebi je kotel vrenj,
vulkan, ki čaka na zadnji izbruh,
da lavo vojská izbruhne iz droba:
razlije krvava se preko življenj,
čez vse, kar ustvaril je sveti Duh -
svet kostnica spet bo... gniloba...*

*Marija, kako me boli ta drget,
ki lomi red zemlje v nov razkol!
Čutim: sesedamo se v prepade,
ko dvigamo se v stratosferski odmet
smrti z dveh obel za - obeh pokolj,
v raztresk podstavov... za grob brez nade...*

*Kraljica Miru, zavri teh sil gon,
stri Bes kot Gada si s koncem Peté -
in svet bo zaplaval - spet mirna ladja -
pod Plašč Tvoj zaščitni... in kot poklon
položil na Dlan Ti bo svoje srce,
da dvigneš ga Ti pred Božanstvo
Trovladja,*

*da Sin Tvoj, ki Sam je doživel Smrt tod,
življenja lepote se Sam radoval,
ga dvigne še više k Bogu Očetu,
da z Duhom svetim za nov prerod
prešine ga vsega... in zopet bo vstal
mir božji na zemlji... svétu k razcvetu...*

*da to bo, kar bo naj: Božji Odraž!
Dar Vseljubezni! Neusahljiv Vir
vseh blagoslovov, ki mir jih nosi!
Za nas, Marija Miru, prosí!
Kraljica Miru, prosí za nas!
Kraljica Miru, izprosi nam Mir!*

SV. AVGUŠTIN NAS UČI

Duhovno življenje je začelo s prejšnjo številko objavljati kratke duhovne članke pod gornjim naslovom. Čeprav je ta véliki krščanski genij pisal te nauke za duhovno življenje pred več kot 1500 leti, so še vedno aktualni, kot so bili za tolikere krščanske rodove pred nami. Kar Avguštín uči druge, je sam tudi živel. To daje njegovim naukom še posebno prepričevalno moč.

UPANJE, TOLAŽBA NAŠEGA ROMANJA

Na tvojem romanju potrebuješ upanja, ki je tvoja tolažba na poti. Kadar si utrujen od poti, prenašaš utrujenost, ker upaš priti na cilj. Brez tega upanja bi omagal na poti. Da pa boš imel upanje priti na cilj, imej mirno vest. Če imaš slabo vest, nehaš upati, ker ne moreš pričakovati drugega kot pogubljenje. Če hočeš upati na kraljestvo, imej mirno vest, potem boš veroval in upal.

Predvsem pa bodi ponižen. Bog ponižne tolaži z upanjem in naredi, da nihče ne zaupa predrzno vase, da pa tudi nihče v svoji ponižnosti ne obupa nad njim. Obljuba, ki jo je Bog dal v tolažbo potrjim, je pristna, gotova, trdna, zvesta ter nedvomna. Vse človekovo življenje na zemlji je skušnjava: toda v kakršnem koli položaju ti je že treba živeti tu na zemlji, ne išči drugod zavetja, kot le v Bogu; tudi ne išči zadovoljstva drugje kot v njegovih obljubah. To življenje namreč, pa naj je še tako srečno, mnoge razočara, medtem ko Bog ne razočara nikogar.

S tvojim spreobrnjenjem k Bogu se je v tebi spremenila ljubezen, spremenili so se užitki; niso ti bili odvzeti, le spremenili so se ti. Vse prijetnosti in užitki tega življenja ne izvirajo iz resnične posesti; a že samo upanje nanje je tako gotovo, da ga je treba predpostavljati vsem užitkom tega sveta, kot je pisano. *V Gospodu išči svoje veselje.* Da pa ne boš mislil, da že imaš, kar se ti obljublja, je rečeno tudi: *In on ti bo dal, česar si tvoje srce želi.* Ker pa še nimaš tistega, po čemer tvoje srce hrepeni, kako naj imaš svoje veselje v Gospodu drugače, kot da se zavedaš, da ti bo gotovo dal, kar je obljubil, ker je s svojo obljubo postal tvoj dolžnik.

Naj se le ponašajo ošabni ljudje s svojo sedanjo srečo, naj se šopirijo s svojimi častmi, z zlatom in sluzinčadjo.

Vse to so stvari, ki preminejo kot senca. Ko bo napočil zadnji dan, v katerem se bodo tisti, ki upajo, veselili, se bo za one druge začela žalost brez konca.

Ko bodo ponižni prejeli plačilo, nad katerim se posmehujejo ošabni, se bo njihova prevzetnost sprevrgla v jok. Tedaj se bodo zaslišali tisti vzkliki, ki jih poznaš iz knjige Modrosti. Kajti ko bodo videli v slavi svetnikov tiste, ki so tu na zemlji ponižno prenašali svoje težave in se v sreči niso napihovali, bodo govorili: *To so tisti, ki smo jih nekoč zaničevali. Kaj nam je koristila ošabnost in kaj smo imeli od razkazovanja svojega bogastva? Vse tisto se je razblinilo kot senca.* Ker so se ošabno zanašali na minljive reči, bo prešlo njihovo upanje. Tvoje upanje pa se bo spremenilo v resničnost.

Boj se Gospoda in hodi po njegovih poteh in ne zavidaj tistim, ki ne hodijo po njih, ko gledaš njihovo nesrečno srečo. Posvetni ljudje namreč uživajo nesrečno srečo, kot so mučenci imeli srečno nesrečo. Mučitelji so ljubili vidne reči, medtem ko so mučenci hiteli s svojimi željami k uživanju nevidnih, zato so vsako odlašanje mučeništva imeli za prisiljeno.

Tako je tudi s teboj. Sedaj je čas truda, uživanje bo prišlo potem. Toda celo trud sam ni brez tolažbe zaradi upanja. Sedaj ješ kruh bolečine, a če bi ta kruh

ne imel v sebi nekaj sladkobe, ga nihče ne bi jedel. S kolikšno sladkobo joka in vzdihuje tisti, ki molí. Solze tistih, ki molíjo, so bolj sladke kot užitki drugih v gledališčih.

Jokaj pred Bogom. K njemu vzdihuj, predno ga boš videl. Ko jokaš v hrepenju po njem, postanejo že same tvoje solze sladke. A prišel bo tvoj Bog in ti bo obrisal solze in te bo namesto solza nasitil za večno. Sedaj imaš trud namesto sadov, kmalu boš užival sadove svojega truda. Blagor ti, ko boš začel uživati sadove svojega truda. Če je že upanje tako sladko, koliko bolj sladka bo šele resničnost.

Gospod, za vse, kar si mi že dal, te hvalim kot darovalca. Za stvari, ki jih pa še nimam, te imam za dolžnika. Prav zares si postal moj dolžnik, ne ker bi bil kaj dobil od mene, temveč ker si tako hotel, ko si mi obljubil.

Čisto drugače govorim s kakšnim človekom: „Dolžan si mi, ker sem jaz tebi dal. Od mene je prišel dar.“ Kadar pa rečem tebi: „Ti si moj dolžnik, ker si mi obljubil,“ tedaj zahtevam, čeprav ti nisem ničesar dal. Dobrota tistega, ki je obljubil, je poročstvo izpolnitve, da se dobra vera ne spremeni v hudobijo, ker je pač slabo, če kdo ni zvest svoji besedi. Toda, ali bi jaz tebi mogel reči: „Vrni mi, kar sem ti dal?“ Kaj bi mogel jaz tebi dati, ko pa vse,

kar sem in kar dobrega imam, imam od tebe? Ničesar ti nisem dal. Ne morem torej rabiti besede dolžnik, lahko pa od tebe zahtevam, rekoč: „Daj, ker si obljubil, kajti storil sem, kar si zapovedal.“ Čeprav je seveda tudi to tvoje, ker si mi pomagal, da sem storil.

Pokaži mi, Gospod, svoje usmiljenje. Kako bom srečen, če mi boš pokazal svoje usmiljenje! Ob pogledu na tvoje usmiljenje, ne morem postati ošaben, ker mi jasno kažeš, da je vse, kar imam dobrega, le od tebe, ki si vse moje dobro. Pa tudi sam vidim, da je vse dobro, ki ga imam, od tebe in ne od mene, in tudi vidim, da kar ljudje na meni hvalijo, je učinek tvojega usmiljenja in ne mojih zaslug. Tako si ničesar ne domišljam in zato tudi ne padem iz višine, ker se tja ne povzpenjam. Ker ne padem, stojim trden in kot tak sem združen s teboj in se veselim v tebi, ki si moj Gospod in moj Bog. Moje veselje si ti, veselje, ki mi ga nihče ne more motiti, nihče prekiniti, še manj vzeti.

Pokaži mi svoje usmiljenje in daj mi svoje rešenje. Daj mi Kristusa, v katerem je tvoje usmiljenje. Prenavljam se, ko pričakujem popolno posinovljenje tvojih otrok, da postanem tudi jaz tvoj otrok. V resnici sem že tvoj otrok, toda šele po veri. Tvoj otrok sem tudi po upanju, ne pa še v resničnosti. Upanje je tisto, ki me je rešilo. Kako sem srečen! Kdo mi bo vzel to srečo?

Prevedel Lojze KUKOVICA

NAMENI APOSTOLATA MOLITVE ZA AVGUST

Bog - gospodar življenja

Splošni: Da bi odločitve zakonodajalcev in ljudi, ki so odgovorni za svoj narod, vedno usmerjala zavest, da je samo Bog gospodar človeškega življenja.

Misijonski: Da bi globoka evangeljska duhovnost kontemplativnega življenja poživljala Cerkev na Kitajskem, tudi s približevanjem velikim kitajskim tradicijam.

Slovenski: Da bi se z Marijo znali veseliti zemeljskega življenja in z nje-no pomočjo dosegli večno življenje.

VELIKI ŠMAREN

15. avgust

MARIJINA SMRT

Nekateri bogoznanci menijo, da Marija sploh ni umrla. Vendar patemu mnenju nasprotuje skoraj enodušno pričevanje izročila. Med cerkvenimi očeti edinole sv. Epifanij (umrl 403) pravi, da glede konca Marijinega življenja ne ve nič gotovega; nagiblje se k temu, da je bil Marijin konec čudovit - računa z možnostjo, da sploh ni umrla. Drugače pa tako liturgija kakor cerkveni očetje enodušno govore v prid Marijini telesni smrti.

Ker je na temelju posebne božje dobrotljivosti kot prihodnja Odrešenikova in s tem „Božja“ mati Marija že takoj v prvem trenutku svojega bivanja prejela posvečujočo milost (to imenujemo Marijino „brezmadežno spočetje“), zato bi samo po sebi

bila izvzeta tudi izpod postave smrti, kakršna je obrnjena zoper grešno Adamovo potomstvo. Toda zelo primerno je, da je bila Marija kot Odrešenikova mati tudi v pogledu na smrt čim bolj upodobljena po Kristusu: tudi ona naj bi skozi temino smrti dospela do poveličanja in se na ta način še globlje povezala s kalvarijsko daritvijo. Obenem naj bi njena smrt bila razločno znamenje, da je tudi sama potrebovala odrešenja, pridobljenega s Kristusovo smrtjo. S tem je Marija hkrati pretrpela tudi usodo vseh ljudi in hojo življenja. Tako se obenem pokaže, da Marijina brezgrešnost ni dediščina raja, ampak sad Kristusovega odrešenja s smrtjo na križu; Odrešenikova mati je živela v „mestu“, ki je bilo zmožno trpljenja in podvrženo trpljenju, ka-

terega višek in dovršitev je smrt. K temu pripominja sv. Janez Damaščan: „Pokoravala se je postavi, ki jo je določil njen lastni Sin; in kot hčerka starega Adama je osebno plačala dolg, ki ga niti sam njen Sin, ki je Življenje samo, ni zanikal.”

Mariji je razen tega pripadala naloga duhovnega materinstva v odnosu do vseh kristjanov. Ali bi bila Mati kristjanov v vsej polnosti, če bi ne bila deležna izkustva vseh muk in bridkosti svojih otrok, izvzemši greh? Da bi nam bila bolj blizu, zato je hotela tudi ona izkusiti človeško smrt; tako je skupaj s svojim Sinom posvetila našo smrt in ji odvzela grenkobo.

Marijina smrt pa je bila bolj smrt iz ljubezni kakor pa iz neke nuje: imela naj bi značaj samopouživanja v žaru ljubezni, ki jo je v Mariji razvnel Bog? Sv. Frančišek Saleški lepo pravi v svoji „*Razpravi o ljubezni do Boga*”: „Nemogoče si je misliti, da bi bila Marija umrla drugače kakor iz ljubezni... Umr-la je takšne smrti, da bi sami angeli želeli umreti na tak način, če bi bilo to zanje mogoče... Jezus je bil umrl med plameni ljubezni; tudi Marija je umrla takšne smrti, kakor je bila smrt njene-ga Sina. - Isto misel je razvijal véliki govornik Bossuet: „Ker je božja ljube-zen brez ovir vladala v Marijinem srcu, zato se je množila iz dneva v dan brez prestanka, tako da je končno v svojem nenehnem širjenju dosegla takšno popolnost, da zemlja ni bila več sposobna zadržati prebl. Device. Tako ni nobenega drugega vzroka za Marijino smrt kakor le velikost njene ljubezni.”

Ta nauk, ki je v popolnem soglasju s tem, kar drugače vemo o Gospodovi materi, je našel odmev pri mnogih duhovnih pisateljih.

Kaj pa kraj in čas Marijine smrti?

Kje je Marija umrla, tega ni mogoče z gotovostjo reči. Nekateri mislijo, da v Jeruzalemu, drugi da v Efezu. Menologij (zbirka molitvenih dnevnic za posebne svetniške godove) bizantinske Cerkve pravi, da se je apostol Janez šele po smrti Mame-Božje preselil v Efez. Drugo izročilo pa trdi, da je Marija umrla v Jeruzalemu. - V času od Kristusovega vnebohoda do svojega vnebovzetja

je bila Marija tista, ki je že s samo svojo navzočnostjo osrečevala mlado Cerkve v tedanjih preganjanjih in stiskah; bila je tolažnica in materinska učiteljica apostolov.

Tudi leto Marijine smrti je negotovo. Gotovo pa je, da je bila kmalu po smrti tudi s telesom vzeta v nebesa. In ni se nam treba čuditi, da nam razodetje ne pove ne tega, kje je umrla, in tudi ne, odkod je bila vzeta v nebesa. Saj bi moglo biti naravnost v škodo našemu zveličanju, ker bi takšna vednost, zlasti v prvih časih, kaj lahko odvrčala poglede ljudi stran od središča vere - od Kristusa.

MARIJINO VNEBOVZETJE - PODOBA IN ZAČETEK POVELIČANJA VSEGA BOŽJEGA LJUDSTVA

Drugi vatikanski koncil pravi ob koncu konstitucije o Cerkvi: „Jezusova Mati je v nebesih že povečana po telesu in po duši in je kot taka podoba in začetek Cerkve, ki naj bo v prihodnjem veku dovršena; tako sveti tu na zemlji potujočemu božjemu ljudstvu kot znamenje trdnega upanja in tolažbe, dokler ne pride Gospodov dan” (C 68).

Poletje v Nebesa premaknjene Žêne

Vladimir KOS

*Poletje oblakov, ki sonce jih barva,
da romajo z zlatim smehljajem v nebo.
Poletje morjá, ki prepeva z valovi,
o dalji za daljo, kot pravi mornar.*

*Poletje dreves, ki šumijo, šumijo
in včasih povzdignjenih rok le strmé.
Poletje peruti med nebom in zémlo,
med biseri rose iz kanglic noči.*

*Poletje v Nebesa premaknjene Žêne,
Gospodove Mame in Mame nas vseh!
Vsa srečna s telesom živeti ne neha,
in z dušo, ki v njej je ljubezen refren.*

*Poletje Brezmadežne Mame-Device,
Srcá, ki nas ljubi, ki Sin mu je vir.
Zdaj vem, da človeka srcé definira -
Marija, naj v naših bo dosti cvetic...*

Marija je tista stvar, ki je - če izvzamemo Kristusovo človeško naravo - bila in za vekomaj ostane najbližja Bogu in najbolj upodobljena po Kristusu: v čisti, brezpogojni predanosti Bogu skozi vse življenje, posebej še v najbridkejših urah trpljenja, zato pa tudi v povečanju, v vstajenju in vnebovzetju. Kristusova velikonočna skrivnost je v Mariji kot prvi izmed zgolj človeških oseb (Kristus je božja oseba, ki si je privzela človeško naravo) dosegla svoje prvo popolno uresničenje.

Ta Marijina najvišja upodobljenost po Kristusu, že sedaj uresničena upodobljenost tudi po njegovem povečanju, ima za vse kristjane in pravzaprav za vse ljudi veljavo znamenja: Tako globoko zedinjenje med njo in njenim Sinom ostane za vedno presegajoči vzor za vsakogar izmed nas z Gospodom. Vnebovzetje je v stvarnosti žive osebe vsebovano poroštvo, oznanilo praznika vseh svetnikov, ki bo obhajan tedaj, ko bodo božji izvoljenci povečani tudi po telesu in se bo dvigalo k Bogu češčenje celotnega odrešenega človeštva. To, kar se je zgodilo na Mariji, kaže vnaprej, kaj se bo zgodilo na nas vseh, na celotnem Kristusovem skrivnostnem telesu. V Mariji je v času že uresničeno tisto, kar se naj uresniči za

nas vse ob koncu časov. Marija je v svojem že sedaj dovršenem povečanju podoba zmagoslavne Cerkve. V njeni osebi je na blaženi dan njene vnebovzetja celotni nebeški Jeruzalem dobil v posest od Očeta obljubljeni kraljestvo (prim. Lk, 12, 32). In Marija neprestano izvršuje nalogo stalne materinske srednice tistih milosti, ki naj ude Cerkve privedejo do dovršitve njihove nadnaravne rasti. Na to misli koncil, ko pravi:

„Marijino materinstvo milosti neprestano traja - od časa privolitve, ki jo je v svoji veri dala ob oznanjenju in jo je brez omahovanja ohranila pod križem, pa prav do večne dovršitve vseh izvoljenih. Vzeta namreč v nebesa te zveličavne naloge ni odložila, temveč nam z mnogotero priprošnjo še naprej pridobiva darove večnega zveličanja. V svoji materinski ljubezni se zavzema za brate svojega Sina, ki še potujejo in so v nevarnosti in stiskah, dokler ne bomo prišli v blaženo domovino” (C 62,1).

NAŠA LURŠKA GOSPA

Metka MIZERIT

Vsako leto meseca avgusta romamo Slovenci v Santos Lugares. Veličastna bazilika, podobna svetišču v Lurdu v Franciji, nas vabi k češčenju lurške Gospe. Vendar o tem romarskem kraju vemo prav malo.

Zanimivo je, da je češčenje presvete Device prispevalo k napredku mnogih vasi in mest; nekaterih je bila celo ustanoviteljica ali pa so ji ti kraji dolžni upravno ureditev. Tak je primer Svetih krajev (Santos Lugares) v provinci Buenos Aires, občina Tres de Febrero.

Sredi 18. stoletja se je pojavilo ime Sveti kraji Jeruzalema. Sčasoma se je ime skrajšalo na Sveti kraji; samo po sebi umevno, da se je ime nanašalo na Jeruzalem, kjer je Božji grob. Kraj je dobil ime, ker so tu prebivali frančiškani, varuhi Božjega groba v Sveti deželi. Imeli so svojo zemljo in jo obdelovali; izkupiček so pošiljali v Jeruzalem za vzdrževanje Božjega groba. Razen skromnega posloplja, ki jim je služil kot samostan, so imeli lastno kapelico in pokopališče. Te kmetije so bile na sedanjem prostoru mesta San Martín. Leta 1951 so poimenovali kraj po generalu San Martinu; vendar ime Sveti kraji ni izginito. Ostalo je v eni bližnjih vasi.

Leta 1910 je ta kraj obsegal prostor od današnje Avenide General Paz do Palomarja. Razsežna zemlja je imela komaj tisoč prebivalcev, ki so živeli v skromnih hišah, daleč druga od druge. Dva duhovnika, Yani in Anzola, sta skrbela za duše prebivalcev teh krajev. S pomočjo faranov sta zbirala denar, da bi tu postavili kapelico. In res, prva cerkvičica na tem prostoru je bila lesena. Pripeljali so jo iz Združenih držav Amerike z ladjo na carino. Bila je namenjena za protestanski tempelj. Ker je nihče ni prišel iskat, so jo prodali na dražbi. V vas Sveti kraji so pripeljali na vozovih z volovsko vprego les in cink za kapelico, ki jo je bilo treba še sestaviti. S pomočjo domačinov sta duhovnika cerkvičico reš postavila.

Prav tedaj sta prišla iz Čila dva redovnika: Ramón Heitman in Godofredo Pier-son. Bila sta goreča častilca lurške Mate-

re Božje. Škofjima je poveril skrb za vas Sveti kraji, da bi organizirala versko življenje in ustanovila župnijo. Veliko delo je bilo naloženo redovnikom. Skoraj brez materialnih sredstev in brez strehe nad glavo sta se ga lotila. V sosesčini sta imela nekaj prijateljev, veliko versko brezbriznih ljudi in ne malo nasprotnikov. Poleg tega pa prazno kapelico brez oltarja, brez klopi in brez najosnovnejših stvari, potrebnih za liturgične obrede. Takoj ob svojem prihodu sta oba redovnika mislila, da bi Svete kraje spremenila v središče pobožnosti do lurške Matere Božje. Očividno se nista branila napora in žrtev, da bi to dosegla. 4. junija 1911 je bila kapelica blagoslovljena in 6. junija se je v njej prvič darovala sv. maša. Čeprav sta oba redovnika gojila pobožnost do lurške Matere Božje, kapelica ni bila posvečena Njej, ampak je bil njen zavetnik Anton Padovanski. Ko je bila leta 1920 ustanovljena župnija, je postala njena zavetnica in patrona Naša lurška Gospa.

Oče Ramón je želel najprej pozidati votlino in postaviti vanjo kip Brezmadežne. „Najprej začnimo s tem,“ je govoril. „Votlina in Brezmadežna v njej bo temelj nove župnije. Če bo lurška Mati Božja naša zavetnica, bo Cerkev rastla in spremljal nas bo Božji blagoslov.“

Medtem, ko se je oče Ramón pogovarjal o tem s svojim predstojnikom, je prišlo sporočilo iz Čila, da obema znani duhovnik Rafael Doasans umira. Kakor da bi prejela božji navdih, sta se oba redovnika zaoblju-

bila, da bosta Brezmadežni zgradila votlino, če bo bolnik ozdravel. Nekaj ur kasneje je prišel telegram; naznanil je čudež, ki ga je storila presveta Devica: „Bolnik je izven nevarnosti.“ Lurška Gospa je tako razodela svojo voljo, da postane Gospa in Kraljica Svetih krajev. Kot prvi korak k uresničitvi svoje zaobljube so redovniki postavili kip Brezmadežne na oltar v kapelici, ki so ga slovesno blagoslovili. Isti dan so ustanovili tudi prvo nabožno društvo z Njenim imenom. Kasneje so tudi na dvorišču postavili kip Naše lurške Gospe.

Septembra 1915 je presveta Devica storila izreden poseg v življenje redovniške skupnosti. Prišel je čas, da so se spomnili zaobljube in začeli graditi lurško votlino. Železniško podjetje Pacific jim je darovalo tračnice in staro železo, ki je služilo gradbenikom za ogrodje. Potem so ga obdali s cementom in delo je bilo s pomočjo pobožnih domačinov dokončano.

Mons. Terrero, škof iz La Plate, je 14. maja 1916 blagoslovil votlino ob nav-

zočnosti več kot pet tisoč vernikov. V reviji „Lurške sapice“ meseca maja piše redovnik Silberman: „V resnici je lurška votlina delo naroda. Ljubeče so jo gradili vsi, največkrat najbolj preprosti in revni in nihče si ne bo mogel lastiti osebnih zaslug za to prekrasno storitev.“

Odkar so blagoslovili votlino, so se pomnožila romanja. Ker je postala lešena kapelica premajhna, so začeli načrtovati novo cerkev, ki je ena najpomembnejših verskih zgradb v Južni Ameriki.

Redovnik Anton Silberman je sprejel odgovornost gradnje novega svetišča Naše lurške Gospe. Po letih trdega dela so 22. decembra 1925 darovali prvo sveto mašo v kripti novega svetišča. Niso še bila dokončana tla, okna še niso imela stekla, vendar je množica vernikov gajnena spremljala sveto daritev. Veliko težav in zaprek so premostili redovniki, ki so poleg cerkvene stavbe dvignili tudi versko življenje župnije in vseh romarjev, ki obiskujejo to svetišče.

Cerkev je veličastna stavba; dolga je 85 metrov, 32 široka in 40 visoka. Ima tri stolpe, srednji je visok 80 metrov. 6. aprila 1972 so iz helikopterja argentinskega vojaškega letalstva postavili križ na srednji stolp bazilike in s tem zaključili še eno dobo gradnje tega mogočnega svetišča, posvečenega lurški Gospe.

Slovenci že mnogo let romamo v naš argentinski Lurd. Prva romanja je organiziral mons. Janez Hladnik še pred drugo svetovno vojno. Kasneje, leta 1949,

Na koncu mesca vrtnic

Vladimir KOS

*Oj, škrlatna vrtnica,
škrlatno razodetje
duše, ki še dih svoj da,
ko vzamejo imetje.*

*Oj, škrlatni umotvor,
zgrajen iz snovnih celic:
kamen v nov nebeški Dvor
v mučencev bóli béli.*

*Oj, med trni živ škrlat
(brez križa ni lepote)!
Kdaj mučencev naš zaklad
bo zadehtel v dobrote?*

so se pridružili begunski Slovenci. Tukaj častimo Brezmadežno. Njenemu varstvu priporočamo Argentino in Slovenijo, naše bolnike, družine, mladino in starejše, da bi vsi ostali zvesti katoliški veri in hodili po poti proti nebeški domovini. Pred Njo polagamo naše težave in trpljenje, pa tudi radosti in srečo ter Jo slavimo s pesmijo:

*Zvonovi zvonijo, premilo pojo,
častijo preblazeno lurško Gospo.
Ave Marija!*

IZ POSLANICE PAPEŽA JANEZA PAVLA II. OB SVETOVNEM DNEVU BOLNIKOV

11. februarja 2001,
stolnica v Sydneyu

Dan bolnikov bo kakor v preteklosti tudi priložnost za molitev in podporo številnim ustanovam, ki se posvečajo skrbi za trpeče. Opogumljal bo številne duhovnike, redovnike in verne laike, ki v imenu Cerkve poskušajo odgovoriti na pričakovanja bolnikov. Pri tem dajejo prednost najslabotnejšim. Bojujejo se proti kulturi smrti in pospešujejo kulturo življenja po vsem svetu ... Tudi sam trpečim izražam ljubečo solidarnost in jih vabim, da v veri premišljujejo skrivnost križanega in vstalega Kristusa. Tako jim bo uspelo odkriti v lastnem trpljenju ljubeči Božji načrt. Samo če gledajo Jezusa, ki je 'mož bolečin in znanec bolezní' (Iz 53,3), bodo mogli najti vedrost in zaupanje. ...

Vsak dan v duhu poromam v bolnišnice in zdravilišča, kjer žive ljudje vseh starosti in vseh socialnih slojev. Predvsem bi se rad ustavil ob bolnikih, njihovih svojcih in zdravstvenih delavcih. Ti kraji so nekakšna svetišča, kjer so ljudje deležni Kristusove velikonočne skrivnosti. Tudi najbolj raztreseni se tam sprašujejo o lastnem bivanju in njegovem pomenu, o pomenu zla, trpljenja in smrti. ... Le kako ne bi nujno pozval medicinskih strokovnjakov in njihovih pomočnikov, da se od Kristusa, zdravnika duš in teles, nauče biti resnični 'usmiljeni Samarijani'? Kako ne bi želel tistim, ki se neposredno posvečajo negi bolnikov, naj bodo vedno pozorni na potrebe trpečega človeka in naj združujejo v svojem poklicu usposobljenost in človečnost? Bolnišnice, domovi za bolne in ostarele ter vse hiše, ki sprejemajo trpeče, so prednostna okolja nove evangelizacije, ki se mora truditi, da prav v njih zazveni upanje, prinašajoče evangeljsko sporočilo. Samo Jezus, Božji Samarijan, je za vsako človeško bitje, ki išče mir in odrešenje, pomirljiv odgovor na najgloblja pričakovanja. Zato ga Cer-

Lurd v Franciji

Bolnik v objemu trpečega Kristusa

Marjan TURNŠEK

Vsak izmed sedmih zakramentov Cerkve je postavljen v eno izmed ključnih ter mejnih situacij človeka in zato odgovarja določeni temeljni razsežnosti njegovega življenja, ki je na tak ali drugačen način zaznamovana tudi s posledicami izvirnega greha in je zato potrebna odrešenja. Nedvomno je tudi resna bolezen, ki ogroža človekovo telesno ali duševno življenje, poseben trenutek razodevanja resnice o človeku, ki je ustvarjen po božji podobi in sličnosti. Temu položaju odgovarja na zakramentalni ravni zakrament bolniškega maziljenja.

V starih antičnih in novejših magičnih obredih, pa naj bodo religiozne ali vraževerne narave, je odnos med prejemnikom maziljenja in skrivnostno močjo, ki naj bi mu prihajala na pomoč, reciprocen: „daj - dam“; kot je bilo nekoč pri prehodu nekega ozemlja: plača se varščina, gospodar ozemlja pa poskrbi za obrambo in zagotavlja varen prehod. Pri bolniškem maziljenju se ta odnos radikalno spremeni zaradi popolne odvisnosti od Gospoda. Seveda je

Gospodova pomoč odvisna tudi od prejemnika. Pri tem gre za resnično srečanje med dvema osebam, ki je globinsko različno od gole izmenjave darov, kar se zgodi, ko nekdo podari žrtevno jagnje, da je rešen bolezn. Gospod želi, da pri bolniškem maziljenju v nas vstane „molitev vere“ (Jak 5,14). To seveda ni zgolj vera v privolitvi razuma, da je resnično to, kar Gospod pravi, niti zgolj zaupljiva vera, ki upa, da se nas bo Gospod usmilil, ampak živa vera, s katero se človek povsem svobodno preda Gospodu in mu pokloni svoj razum in voljo, vse svoje doživljanje. Kar mi poklanjamo Bogu, ni zgolj posebno darilce, ampak pripravljenost, da Bog postane naš Bog v vsem, tudi v konkretni situaciji bolezn; naj On stori z njo, kar hoče. Seveda pri tem lahko upamo, da nas usliši tudi v naših neposrednih potrebah, a glavni poudarek je v privolitvi, da nas On prek vseh preizkušenj, na način, ki ga samo On pozna, uvede v popolno odrešenje, ki ne bo več začasno in delno. V osnovi gre za temeljno razpoložljivost pred Bogom, ki je reli-

kev neutrudno oznanja, da bi njegova luč oživila svet bolezn in iskanja zdravja.

Torej je pomembno, da ob začetku tretjega krščanskega tisočletja damo nov zagon evangelizaciji zdravstva, ki naj kot posebno primeren kraj postane dragocena delavnica kulture ljubezni.

V teh letih se je povečalo zanimanje za raziskave na zdravstvenem področju in za posodabljanje zdravstvenih struktur. Na to težnjo lahko gledamo le z odobravanjem. Obenem je treba poudariti, kako nujno je, da ga vedno vodi skrb za dejansko pomoč bolniku, ki ga naj učinkovito podpira v boju z boleznijo. Zato se vedno več govori o 'holistični' pomoči, to je o pomoči, ki je pozorna na biološke, psihološke, socialne in duhovne potrebe bolnika ter tistih, ki so ob njem. Kar zadeva zdravila, terapije in kirurške posege, je posebno nujno, da klinične poizkuse izvajajo v popolnem

spoštovanju človekove osebe ter z jasnim zavedanjem tveganj in zato tudi meja, ki jih to preizkušnje prinaša s seboj. ... Cerkve ceni napore vseh, ki se velikodušno in strokovno posvečajo raziskovanju in pomoči in s tem prispevajo tudi k dvigu kakovosti službe, ki jo nudijo bolnikom.

Pravična razdelitev dobrin, ki jo hoče Stvarnik, je nujen ukaz tudi za področje zdravja. Končno se mora nehati dolgotrajna krivica, ki predvsem v revnih deželah odvzema velikemu delu prebivalcev nujno potrebno zdravstveno oskrbo. To je huda sramota in ob soočenju z njo odgovorni državniki ne morejo biti neobčutljivi za svojo obveznost zavzemati se resno za možnost, da bodo tisti, ki jim manjkajo potrebna gmotna sredstva, imeli dostop vsaj do osnovne zdravstvene pomoči. ...

gionna drža prvega reda. Jasno je, da si je ne moremo pridobiti šele, ko se bolezen pojavi ali poslabša. Če je ni že prej, si jo v bolezn težko pridobimo, a nikoli ni preprosto.

S Kristusom v trpljenje in vstajenje

Človek, na katerega se Gospod v bolniškem maziljenju obrača, ni v prvi vrsti Jud ali Grk, Slovenec ali ..., niti ženska ali moški, belec ali črnc, ampak oseba, ki je ustvarjena po Kristusu in zanj; torej oseba, za katero se je učlovečeni Božji Sin brezpogojno daroval v smrti in dosegel vstajenje. V zakramentu bolniškega maziljenja sam Kristus po delivcu posveti bolnika in mu omogoči, da je deležen skrivnosti njegove velike noči. V ta namen prejme bolnik posebno upodobljenost po križanem in vstalem Kristusu. Prav ta upodobljenost je temeljni učinek tega zakramenta in dopolnjuje tisto upodobljenost po Kristusu, ki se je zgodila po neizbrisnem znamenju krsta (in birmi). Pri bolniškem maziljenju se posebej močno razvije tisti vidik te temeljne upodobljenosti po Kristusu, ki zrcali Kristusa, ki je prav po trpljenju in smrti prišel do slave vstajanja in se povzpел na Očetovo desnico.

Zakrament, ki ni za smrt

Še vedno je med ljudmi, včasih se zdi, da celo vedno bolj, zakoreninjeno mnenje, da je zakrament bolniškega maziljenja „poslednje olje“ ali „poslednje maziljenje“. Zato se marsikdo celo boji ob resni bolezn poklicati duhovnika. Vendar že ime samo pove, da je to zakrament za resno bolne, in ne za umirajoče. Za umirajoče poskrbimo sveto popotnico (trije zakramenti: zakrament sprave, bolniškega maziljenja in obhajila). Prejme ga lahko, kdor resno zboli ali se mu v isti bolezn stanje očitno poslabša. Seveda bi bilo narobe bolniško maziljenje deliti kar tako, brez pravega vzroka. Vsekakor pa je res, da ga premalo uporabljamo, saj je veliko najrazličnejših resnih bolezn, nesreč in drugih stanj, v katerih smo v neposredni nevarnosti. Tako je ta zakrament zelo priporočljiv tudi v psihičnih boleznih, raznih zasvojenostih, v času neposrednih priprav na hudo operacijo, tudi pred porodom, saj je vsak porod za mater in otroka nevar-

na situacija. V tem zakramentu se najprej stanje bolnika spremeni: bolezen kot posledica greha je nekaj negativnega, a se z združitvijo s Kristusom spremeni v „orodje“ milosti. Sadovi tega zakramenta so različni: zanesljivo bolnika duhovno okrepi s Kristusom, olajša pa mu tudi trpljenje, ga notranje duhovno ozdravlja predvsem tistih notranjih duhovnih ran, ki so marsikdaj najgloblji vzrok bolezni, lahko pa celo podeli telesno izboljšanje ali celo ozdravitev, če je to v vsestransko korist bolniku in ljudem okoli njega.

Skrb občestva

Zakrament bolniškega maziljenja naj bi obhajal v občestvu vernih večkrat, ne samo takrat, ko se obhaja v cerkvi ob srečanju bolnikov in starejših ljudi. Zato bi bilo treba oživetiti prakso, ko so se ob bolniku pri podeljevanju tega zakramenta zbrali vsi domači in sosedje. V pričakovanju duhovnika naj bi molili in tako pripravljali ozračje vere, ki je potrebno za podelitev zakramenta. Obnovimo po družinah to občestveno molitev v pomembnih trenutkih trpljenja v bolezni naših dragih. Tako pokažemo solidarnost tako z bolnikom kakor tudi z domačimi, ki so marsikdaj močno prizadeti ob boleznih družinskega člana.

S.O.S.

Ta znak naj bi imel vsak kristjan nalepljen na svojem avtu. V krščanskih deželah namreč pomeni, da lastnik avta želi, da v primeru hujše nesreče poskrbimo za njegovo dušo, torej poleg zdravnika pokličemo tudi duhovnika, ki mu bo nudil duhovno pomoč v obliki zakramenta bolniškega maziljenja. Tudi v bolnišnicah je potrebno jasneje in odločneje zahtevati pomoč duhovnika. V nekaterih razvitih evropskih državah sodelujejo duhovniki ali drugi pastoralni delavci kar v ekipi bolnišnice. Tudi pri nas imamo že skoraj po vseh večjih bolnišnicah bolniške duhovnike, ki so vedno na voljo za vsakovrstno duhovno pomoč. Človek, še posebej bolnik, namreč potrebuje vsestransko oskrbo: telesno, duševno in duhovno.

(Naša družina)

Malto je obiskal „novi Pavel“

Papež Janez Pavel II. je tri malteške vzornike razglasil za blažene

Papež Janez Pavel II. je polovico predzadnjega in zadnji dan svojega šestdnevnega apostolskega „romanja po stopinjah apostola Pavla“ od 4. do 9. maja namenil Malti, otoku v Sredozemskem morju, kjer je apostol Pavel na poti v Rim po božji previdnosti preživel brodolom in nato oznanjal Kristusa.

Ko je bil leta 1990 prvič na Malti, je Janez Pavel II. njenim prebivalcem - od 391.000 jih je več kot petindevetdeset odstotkov katoličanov - obljubil, da bo po vrnitvi na Petrov sedež v Rimu njihovem zavetniku sv. Pavlu povedal, da so „dober katoliški narod“. Tokrat se je od prijaznih in navdušenih gostiteljev poslovil z besedami, da so še vedno to, kar je želel - namreč, da bojujejo dober boj vere ter skušajo doseči večno življenje, h kateremu so bili poklicani. Papež je Maltežanom naročil: „Cerkvam na Malti in na otoku Gozo pravim: bodite zveste svetemu Pavlu, vašemu očetu v veri na teh otokih, ostanite trdno združene s Petrom in vesoljno Cerkvijo. Na ta način boste vedno zveste Kristusu.“

Papež je ob slovesu zaupal Bogu tudi vse druge narode in kraje, ki jih je v teh dneh obiskal in so povezani z 2000. oblet-

nico Kristusovega rojstva in oznanjevanja evangelija njegovih prvih učencev. Povedal je, da je na teh krajih molil za „veliko prenavo vere med kristjani“, verne in druge ljudi dobre volje pa spodbujal, naj „branijo življenje, pospešujejo spoštovanje do vsakega človeškega bitja, varujejo družino pred številnimi grožnjami sodobnega življenja, odpro srca revnim in izkoriščanim po svetu ter si prizadevajo za takšen mednarodni red, ki temelji na spoštovanju zakona in solidarnosti do manj srečnih ljudi.

Janez Pavel II. se je v pozdravnem govoru po prihodu na Malto (8. maja ob 14. uri) spomnil predvsem „vere in navdušenja“ Maltežanov ob svojih prvih dveh obiskih. Malta, ki je med prvimi uradnimi kandidatkami za vstop v Evropsko zvezo, je „dedinja bogatega in svojevrstnega kulturnega izročila, v katerega središču najdemo evangelijski humanizem“. „V svetu, ki hrepeni po zanesljivi luči, da bi usmerila spremembe, ki jih doživlja, imate na voljo duhovno in moralno dediščino, ki je popolnoma sposobna ozdraviti in povzdigniti dostojanstvo človekove osebe, okrepiti družbeno tkivo in dati človeški dejavnosti globok smisel in pomen. To je modrost in vizija, ki jo Malta lahko ponudi novemu zgodovinskemu obdobju, ki sicer počasi, a zanesljivo raste pred nami,“ je poudaril papež v prvem govoru na mednarodnem letališču Gudja blizu prestolnice La Valletta.

Prebivalce „bisera“ Sredozemlja, ki meri komaj 316 kvadratnih kilometrov, je povabil: „Dragi prijatelji Maltežani, veselite se vaše krščanske poklicanosti! Bodite ponosni na kulturno in versko dediščino! V prihodnost zrite z zaupanjem in si s prenovljeno močjo prizadevajte, da bi iz novega stoletja naredili čas solidarnosti in miru, ljubezni do življenja

Papež moli na grobu bl. Georga Prece

in spoštovanja tega, kar je Bog ustvaril.”

Na Malti so oba dneva papeževga obiska razglasili za državni praznik. Tako so ljudem omogočili, da so se lahko povsem posvetili velikemu dogodku, ko jih je obiskal „novi Pavel”, kot ga je pozdravljal napis na enem izmed transparentov v latinščini v praznično okrašeni prestolnici La Valletti.

Popoldne prvega dne obiska na Malti je papeža v nekdanji palači velikih mojstrov Suverenega malteškega viteškega reda sprejel malteški predsednik Guida di Marca.

Srčika drugega in hkrati tudi zadnjega dne papeževga obiska na Malti pa je bila slovesna maša na največjem malteškem trgu Granaries, poimenovanem po nekdanjih podzemnih žitnih silosih. Med njo je Janez Pavel II. razglasil za blažene tri vzorne malteške kristjane: duhovnika Georga Preco (1880-1962), katehista Ignazia Falzona (1813-1865) in redovnico benediktinko Mario Adeodata Pisani (1806-1855). K maši je prišlo več kot polovica otočanov. Ti hodijo tudi sicer radi redno k maši (več kot šestdeset odstotkov), zato velja Malta za najbolj „katoliško” deželo sveta. So zelo pobožni, pa tudi misijonsko dejavni.

Janez Pavel II. je mašni govor začel z besedami iz 107. psalma: Zahvaljujmo se Gospodu za njegovo zvesto ljubezen in za njegova čudovita dela. Te besede je navezal na nove blažene, prve v malteški zgodovini. Nato je predstavil vzornike krščanskega življenja na Malti.

Duhovnik Preca je umrl malo pred začetkom drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora in je bil zaradi svoje svetosti znan po vsej Malti. Oral je ledino na katehetskem področju in bil pobudnik vloge laikov pri apostolatu, kar je potem zelo poudaril ravno omenjeni cerkveni zbor. Tako je na neki način postal „drugi oče” Maltežanov po veri. Cerkev na Malti se zaveda, da ima v njem vir luči in moči. V svojih spisih o krotkosti je spodbujal rojake, naj sledijo zgledu križanega Jezusa, ki odpušča vsako žalitev; prav to pa je danes potrebno na Malti in v svetu. Krotkost blagrov lahko spremeni družinske člane, delavce po delavnicah, učitelje po šolah, meščane in vaščane, politike in kulturnike, skratka preoblikuje ves svet! Umrl je z besedami na ustnicah: „Učitelj, daj, da bi ves svet

sledil evangeliju!” Iz te želje je kot mlad duhovnik ustanovil Družbo krščanskega nauka, da bi mladim pomagal do verske izobrazbe, nato pa bi oni pomagali drugim. Bistvo njegovega delovanja je bilo ljudem „spremeniti srce” za Kristusa!

Tudi drugi blaženi, Ignazio Falzon, je goreče oznanjal evangelij. Ljudje so pri njem občudovali energijo, mir in veselje. Odpovedal se je svetnim pa tudi cerkvenim častem in uspehom (nikoli ni opravljal službe pravnik, čeprav je študiral pravo, pa tudi v duhovnika se ni dal posvetiti, čeprav je pozneje končal teološki študij), da bi se lahko ves posvetil duhovni blaginji pri drugih, med njimi posebej britanskim vojakom in mornarjem na Malti. Moč in navdih je dobival iz evharistije, molitve pred tabernakljem, pobožnega češčenja Marije, molitve rožnega venca in posnemanja sv. Jožefa. Spreobrnil je okrog šesto ljudi, upanje pa je prinašal tudi tistim, ki se niso odrekli svoji veri. Zato ga lahko prištevamo k pionirjem ekumenskega dialoga. Za svoje delo je pridobival tudi verne prijatelje, od katerih so se številni odločili za duhovniški poklic.

Redovnica benediktinka Maria Adeodata Pisani, edina hčerka bogatega barona Pisanija in Italijanke (oče je zaradi

pijače uničil družino), se je odlikovala po zaupni molitvi, pokorščini, služenju redovnim sestram, s čimer je veliko prispevala k prenovi redovnega življenja v samostanu. Kot redovnica je opravljala vse službe od vratarice do predstojnice. Čeprav je bila šibkega zdravja, se je pogosto postila in pokorila. Umrla je stara komaj 49 let. Njena duhovnost je koreninila v veri, upanju in ljubezni, redovno življenje pa v tem, da je služila Bogu in bližnjemu.

Janez Pavel II. se je pred slovesom od Malte srečal s škofi, obiskal grob blaženega Georga Preca v cerkvi Gospe čudodelne svetinje v Hamrunu in se srečal s člani Družbe krščanskega nauka v njihovem središču blizu omenjene cerkve. Družba se je po priznanju leta 1932 razširila po vsej Malti, tako da njeni člani delujejo v vseh štiriinšestdesetih župnijah. Kandidati zanjo obiskujejo dveletni vzgojni program, po sprejemu pa se lahko odločijo za življenje v celibatu. Duhovno življenje članov obsega vsakdanji obisk maše in prejem obhajila, branje ustanoviteljevega dela z naslovom *Stražar*, večerno zbiranje po župnijah, kjer vodijo katehetske tečaje za otroke, mlade in odrasle ter se udeležujejo skupnih molitev. Vse to delajo poleg običajnega poklic-

15. oktobra 2000 je bila krščena v cerkvi Jesús de los Milagros v Castelarju MAJA IRENA MOKOREL, hči Toneta in Irene, roj. Fajdiga. Botra sta ji bila Anica Mokorel in Jurij Fajdiga, krstitelj pa prelat dr. Jure Rode.

nega dela. Na Malti je danes že triinpetdeset moških in triinštirideset ženskih občestev družbe, ki ima tudi svojo knjigarno in založbo. Poskrbela je za prevod Svetega pisma v malteški jezik, izdala zgoščenko z versko glasbo, ima svojo šolo in dom za ostarele člane družbe. Vseh članov in članic je 574, 88 pa jih deluje v drugih državah (Avstraliji, Veliki Britaniji, Albaniji, Sudanu, Keniji in Peruju).

Janez Pavel II. jim je naročil, ko se je z njimi srečal v dvorani njihovega središča v Hamrunu: „Otroke, mlade in odrasle morate naučiti zreti Kristusovo obličje, videti Gospoda! Če bomo svetu pokazali obličje vstalega Gospoda, bomo osvojili duše.” Zato je člane družbe spodbudil, naj bodo v svojem okolju „znamenje pomladi, ki jo Sveti Duh pripravlja za Cerkev”. Pri tem je potrebna vaja v zrenju „božje slave, ki odseva na Kristusovem obličju”, kakor piše apostol Pavel Korinčanom. Prav zaradi tega duhovnost družbe opozarja na redno molitev, kajti „zreti Kristusovo obličje pomeni biti polni duhovne energije za poslanstvo, ki jim je bilo zaupano.”

Po izrednem zborovanju kardinalov

Jurij PALJK

Meseca maja je bilo v Rimu izredno zborovanje kardinalov z vsega sveta, saj je bil sveti oče Janez Pavel II. že pred časom sklical izredni konzistorij, da bi na njem kardinali premislili glavne smernice vesoljne Cerkve v tretjem tisočletju in se tudi med seboj pogovorili o potrebah krajevnih Cerkva. V Rimu se je na zborovanju zbralo 155 kardinalov od 183-ih, kolikor jih je vseh na svetu. Večina tistih, ki se niso udeležili konzistorija, je bila bolnih, ali pa v Večno mesto ni prišla zaradi starosti.

Sveti oče je za prvi dan, za torek, 22. maja, določil za predavatelje tri znane kardinale, ki naj bi konzistoriju dali s svojimi posegi pravi pečat in smernice, in tako se je tudi zgodilo.

Kardinal Jean-Marie Lustiger, ki je spregovoril prvi, je Cerkev vlil upanje v prihodnost s tem, da je pred Cerkev postavil novo obdobje in zatrdil: „Morda smo samo pred začetkom novega

krščanskega veka!” Sveti oče Janez Pavel II. je po malem že naveličan prevelikega tarnanja, kako da je Cerkev v krizi in je zato hotel s konzistorijem pokazati, kako je Cerkev lahko živa priča Kristusa, če se le drži osnovnega navodila evangelijev in pa seveda svoje bogate zgodovine. Tudi zato je Lustiger napovedal prenovo v Cerкви, “saj temelji zanjo obstajajo in so vedno eni in isti: evangeliji in Resnica v njih!”

Murphy O'Connor, kardinal iz Londona, pa se je na glas vprašal, če že ni dozorel čas, da bi sveti oče sklical poseben koncil za vse kristjane, na katerem bi se govorilo „o večji enotnosti in združevanju sestrskih Cerkva”. Take vrste posebni koncil po mnenju O'Connoryja ni utopija, saj bi na njem enakopravno sodelovali najvidnejši predstavniki vseh krščanskih Cerkva.

Veliko zanimanje pa je vladalo tudi za tretji uvodni poseg izrednega kardinalskega zborovanja, ki ga je imel kardinal Roger Etchegaray. Francoski kardinal se je naslonil na izkušnjo in izročilo praznovanja svetega leta, velikega jubileja 2000, ki je imel v sebi tudi močan socialni naboj in je zato več kot upravičeno dejal: „Moramo preiti od Cerkve za revne k taki Cerкви, ki je v celoti revna in prav v tem dobimo najbolj izzivalno in najbolj nujno bistvo za novo evangelizacijo v tretjem tisočletju. Samo revna Cerkev lahko postane misijonska Cerkev!” Kardinal Etchegaray je v svojem posegu tudi izrecno naglasil, kako veliko dejanje je storil sveti oče v jubilejnem letu 2000, ko je pred vsem svetom prosil odpuščanje za vse grehe, ki so jih bili v zgodovini storili predstavniki Cerkve svojim sobratom. Povedal je tudi, da je sveti oče pri tem dejanju in sami pripravi nanj v Cerкви naletel na nemalo ovir in nasprotovanj.

Papež Janez Pavel II. je sledil prvi dan konzistorija vsem posegom, ki jih je imelo veliko število kardinalov. Več kot trideset razmišljanj najvišjih pastirjev krajevnih Cerkva se je že prvi dan konzistorija dotaknilo skoraj vseh pomembnih točk in težav današnje Cerkve, saj so kardinali spregovorili o tem, kako bi morala Cer-

1. maja 2001 je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu
DIANA KAMILA REZELJ, hči Marka in Terezije, roj. Rovan. Botrovala sta ji
 Nadja Žerovnik in Andrej Peršuh ml., krstitelj pa prelat dr. Jure Rode.

kev veliko več storiti za revne, kako bi se moralo v Cerkvi veliko več odločati po skupnih razmišljanjih, kako bi morala Cerkev veliko bolj živeti smernice II. Vatikanskega koncila, kako naprej na ekumenskem področju in vsesplošnem prizadevanju za večjo enotnost pri kristjanih in širšem medverskem pogovoru.

Kardinali pa so spregovorili tudi o odnosu Cerkve do sredstev obveščanja, veliko so govorili tudi o vseprisotnem pojavu globalizacije, ki je lahko pogubna za male ljudi in revne narode, in vlogi vsakega kristjana pri zavzemanju za večjo solidarnost v svetu, kot so seveda spregovorili tudi o novi evangelizaciji, ki jo svet in Cerkev sama zelo potrebujeta. Kardinal Tomko, ki ima velike izkušnje kot vodja papeške kongregacije narodov, je med svojim posegom naravnost vzkliknil: „Moramo priti iz zakristij! Potrebujemo misijonsko Cerkev in zato moramo priti iz templjev, iz domov, iz uradov, iz univerzitetnih učilnic!“, kardinal Sepe pa je pomembno dodal: „Sedaj je čas, da odrinemo na globoko morje, če nečemo ostati na kopnem!“

Kardinali pa so spregovorili tudi o velikih težavah, ki jih vnaša v Cerkev ohlapna morala današnjega sveta, in to predvsem na spolnem področju, saj so tudi kristjani žrtve le-te in je predvsem zato kardinal Alvarez Martinez iz Toleda med svojim posegom dejal, da je ta problem ključnega pomena za Cerkev 21. stoletja, „kajti velik problem je sama prihodnost družine!“ Da je nekrščanski odnos do spolnosti in spolnega izvenzakonskega življenja izjemnega pomena za Cerkev, je potrdil kardinal Trujillio, ki je povedal, da v Papeškem svetu za družino, ki ga sam vodi, pripravljajo poseben leksikon o spolnosti, da bi predvsem dušnim pastirjem razložil današnjo spolnost. Po mnenju svetega očeta in kardinala Trujillia bi se namreč morala Cerkev ponovno dejavno vključiti v odnos mož-žena, odnos, ki je temeljnega pomena za prihodnost Cerkve.

Veliko zanimanje je seveda vladalo tudi za poseg kardinala Martinija iz Milana, ki se je zavzel za večje sodelovanje v Cerkvi in za prenovo sinod, ki naj dobijo večjo veljavo v vsakodnevnem življenju Cerkve. Sinoda naj bi po njegovem in mnenju drugih kardinalov postala večje in bolj učinkovito orodje za prenovo Cerkve in tudi za skupne odločitve v Cerkvi.

Med zasedanjem kardinalov v Vatikanu se je veliko govorilo tudi o tako imenovanem „kolegialnem odločanju“,

Ob pastoralnem obisku Alojza Urana, škofa za Slovence po svetu

Ljubljanski pomožni škof Alojz Uran, sedaj tudi škof za Slovence po svetu, pride 16. avgusta v Argentino na obisk in ostane med nami do 19. septembra. Spremljal ga bo mons. Janez Pucelj, delegat za slovensko dušno pastirstvo v Nemčiji in na Švedskem ter predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov v Evropi. Molimo, da bo božji blagoslov spremljal njun pastoralni obisk med slovenskimi rojaki v tej deželi! Ko je Alojz Uran leta 1993 postal škof, se nam je v „*Duhovnem življenju*“ takole predstavil:

Rodil sem se 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah 22, župnija Šmartno pod Šmartno goro, ok. 10 km od Ljubljane. Oče je bil na Jakobovo nedeljo 1944 z večino drugih odraslih mož zaradi obtožbe sodelovanja s partizani, ker jim je pač moral dati, odveden najprej v Begunje na Gorenjskem, nato pa naprej v Nemčijo, kjer je bil zaprt v koncentracijskem taborišču Bernau blizu Münchna. Mama je ostala sama z devet in desetletnima hčerama in z menoj pod svojim srcem. Nekega zimskega dne je bil napad na vas in krogle so začele leteti tudi skozi okna v hišo. Mama je ob tem dobila živčni zlom in ko je šla po nekaj dneh k zdravniku dr. Justinu v Šentvid, ji je rekel nekako takole: „Punca, skrbi za ti dve hčeri, ki jih imaš, in pozabi na otroka, ki ga nosiš. Kajti po vsem tem, kar si doživela, je vprašanje, če je še živ, lahko pa bo tudi prizadet.“ In ko se je vrnila domov, je padla na kolena in molila: „Marija, če bo ta otrok živ in zdrav, naj bo tvoj!“ (Te besede mi je prvič povedala po moji novi maši, nato pa jih še večkrat ponovila).

Rodil sem se živ in zdrav, tako da je isti zdravnik kmalu po rojstvu, ko me je vzel v naročje, vzkliknil: „Fanté, kaj pa bo s teboj?“

Po vojni se je oče ves izčrpan in bolan vrnil domov. Kljub temu, da je toliko pretrpel, mu ni bilo prizanešeno s šikanami, ker se ni hotel vključiti v t.i. kmečko zadruge, poleg tega pa je še v cerkev hodil.

kar bi lahko prevedli v naš jezik tako, da bi v Cerkvi najpomembnejše odločitve lahko sprejmal nekakšen „vrhovni škofovski in kardinalski odbor“. Prav k temu dejstvu se je sveti oče vrnil med zaključno sveto mašo, ko je med pridigo dejal, da sam podpira „kolegialne odločitve in rešitve“. Sveti oče pa je med nagovorom kardinalom tudi dejal: „Kristjani smo v svetu manjšina, medtem ko se proces sekularizacije nadaljuje in izpodkopava temelje krščanskega izročila in to tudi v deželah, kjer je krščanstvo prisotno od samih začetkov naše vere!“ Zato bi morali kristjani sami poskrbeti, da se omika in kultura današnje družbe spremenita!

Kardinali so se iz Rima po zaključni maši vrnili domov. V zaključni dokument so zapisali temeljna vodila za Cerkev tretjega tisočletja; ki so: Solidarnost z revnimi, zavzemanje za ekumensko gibanje ter medverski pogovor!

Oba starša sta bila globoko verna, tako da je bila vsakodnevna molitev nekaj naravnega, pa tudi z župnijo smo bili zelo povezani. Delo je bilo trdo, tako da bi spravili skupaj za davke. Spominjam se, ko so nam iz hleva odpeljali zadnjo kravo (rubež). Mama je velikokrat jokala, očeta pa sem nekega dopoldneva našel sredi „hiše“ na kolenih s sklenjenimi rokami. Ta podoba se mi je za vse življenje vtisnila v spomin. Bil sem star okrog pet let. Takrat sem tudi začel peti v otroškem zboru, ki ga je vodila moja sestrična. Kasneje mi je povedala, da sem bil popolnoma brez poslušanja in sem okrog dve leti tulil „mimo“. Odslovila bi me, če se ne bi bala, kaj bo rekla moja mama.

Ko sem začel hoditi v šolo v Šmartno, sem že zelo kmalu doživel „drugorazrednost“. Vse, kar je bilo povezano z Cerkvijo, je bilo nazadnjaško in protidrjavno. Že v 2. razredu me je ravnatelj, ki je bil pred vojno organist in mežnar, večkrat klical na „prijateljsko prepričevanje“ in mi na vse mogoče načine skušal oblatiti vero in Cerkev, celo tako daleč, da me je nagovarjal, naj ne poslušam staršev. Hvala Bogu, da sem imel tako rad starše in jih spoštoval, da me v to nihče ne bi mogel prisiliti.

Ker se je poniževanje in pregovarjanje nadaljevalo, so me starši že v petem razredu hoteli prepisati na drugo šolo, vendar ravnatelj ni dovolil, ker sem bil odlični dijak in ker stanujem na področju te šole. No, v 6. razredu mi je uspelo „pobegniti“, tako da so me prepisali na drug naslov. Tako sem postal dijak najprej bežigradske osnovne šole, nato pa še gimnazije. Tako sem se srečal z Ljubljano, kamor sem navadno hodil s kolesom, pozimi pa tudi peš do avtobusa. Vsekakor sem imel dovolj časa, da sem med potjo lahko zmolil rožni venec. Srečal sem se z drugim problemom, vsaj na začetku: bil sem kmet, sredi meščanov slabo oblečen, vsak dan sem nosil kanglico mleka šolskemu slugi, da me je malo prej spustil v zgradbo, da sem se lahko še malo učil in se posušil, če je deževalo. Marsikako grenko sem moral požreti na račun „kmetavzarja“, vendar mi je s pomočjo tolažilne besede staršev in obeh sester kmalu uspelo navezati prijateljske stike s sošolci, pa tudi večina profesorjev me je imela rada, ker sem bil tih in priden pri učenju. Bivši ravnatelj je kasneje postal šolski nadzornik in me je hodil tožarit, češ da sem „versko blazen“, „fanatik“, kar se je kasneje pokazalo, ko sem s takšno karakteristiko prišel k vojakom. Ves čas sem namreč zelo aktivno sodeloval v domači župniji, pa tudi na Ježici, kjer

sem imel začasno bivališče. Posebno rad sem prepeval v cerkvenih zborih in sodeloval pri pripravi praznikov.

Tako je Bog počasi pripravljaval bivališče v mojem srcu. Čeprav sem se po maturi najprej vpisal na Filozofsko fakulteto (rad sem imel zgodovino in zemljepis), me je med počitnicami „začelo zvijati“. „Ali je to prava pot, ali je to tvoj poklic, kje boš lahko naredil čimveč dobrega,“ so bila vprašanja, ki so me nazadnje pripeljala k svojemu domačemu župniku Karlu Šparhaklu. In ta mi je modro svetoval: „Veš kaj, naredi devetdnevnic v čast Sv. Duhu, potem pa pojdi peš na Brezje (42 km) in Marija ti bo že povedala, kje je tvoja pot. Jaz pa bom molil zate.“ Ubogal sem dobesedno in pri Mariji Pomagaj na Brezjah sem tisti dan čisto jasno slišal Njen notranji glas: „Nikjer ne boš toliko dobrega naredil, kot če boš postal duhovnik.“

Odločitev je padla. Nobenega dvoma ni bilo več. Izpisal sem se iz filozofske in se vpisal v semenišče in na Teološko fakulteto v Ljubljani. Bil sem miren, čeprav je bilo veliko razburjenja med sorodniki in znanci, vendar pot je bila začrtana. Bog je vse stvari, tudi najtežje trenutke življenja obrnil v dobro. Velika preizkušnja je bila tudi vojaščina, vendar mi je Bog dajal takšne milosti, da sem jih lahko „zgrabil“.

29. junija 1970 sem bil posvečen v Kristusovega duhovnika in z veseljem začel svoje poslanstvo kot vikar v Ljubljanski stolnici. Odkril sem, kako lahko pri svojem delu uporabim vse darove, ki sem jih prejel in jih razvijal v družini, župniji, šoli in bogoslovju. Posebno lahko sem vzpostavljala stike z otroki in mladimi, kmalu pa sem odkril tudi možnosti dela z odraslimi. Sprejeli so me v škofijski in medškofijski katehetski svet, v razne druge delovne ekipe, vključil pa sem se tudi v takrat novo ustanovljen zbor „Consortium musicum“ in v njem potem prepeval skoraj deset let. Posneli smo prve plošče božičnih in Marijinih pesmi, kjer sem prepeval kot solist. Še danes rad zavrtim kakšno solo in „občudujem“ svoj mla-

dstni glas, ki se je danes že nekoliko postaral in znižal. Po treh letih kaplanovanja v stolnici me je nadškof Pogačnik poslal študirat katehezo odraslih v Rim. Naredil sem magisterij na temo: mestna župnija in kateheza odraslih. Rad bi še ostal v Rimu za doktorat, toda moral sem nujno domov, ker niso imeli „nikogar drugega“ za ravnatelja Malega semenišča pri Sv. Petru v Ljubljani, ki je bilo v veliki krizi. Ni bilo novih kandidatov in tudi mladi ravnatelj ni naredil čudeža. Semenišče smo morali zapreti, čeprav je iz njega izšlo nekaj zelo dobrih duhovnikov.

Tako sem leta 1980 postal župnik starodavne župnije v Šentvidu nad Ljubljano. Kraj mi je bil znan, saj je sosednja župnija moji rojstni župniji, še bolj pa je znan po slavni Škofovih zavodih, ki so bili dolga leta izvor kulturnega in družbenega življenja, potem pa postali najprej nemško taborišče, po vojni pa strahotna komunistična mučilnica, od koder so odhajali v smrt tisoči mladih fantov in mož, vrnjenih s Koroške. Vendar njihova kri ni bila zastoj prelita. Ko sem takoj po demokratičnih spremembah stal na grobovih teh nedolžnih žrtev, sem zaslužil resničnost besed: „Kri mučencev je seme novih kristjanov.“ Nikoli nismo imeli toliko duhovnih poklicev kot prav med letniki 1945 in 46.

V Šentvidu sem doživel veliko lepega, kar je utrjevalo moj duhovniški poklic, posebno pa sem se razveselil dneva, ko so bili Zavodi vrnjeni in znova postavljeni, da bodo za slovenski narod izvrševali svoje prvotno poslanstvo vzgoje za kulturno in duhovno poslanstvo mladih generacij, morda tudi iz Argentine.

Največje doživetje pa je gotovo imenovanje za pomožnega ljubljanskega škofa, ki sem ga prejel 16. decembra 1992, in bil 6. januarja, na praznik Sv. Treh Kraljev, posvečen po rakah Petrovega naslednika Janeza Pavla II. in to na grobu sv. Petra v Rimu. Izbral sem si geslo: „Da, Oče!“ To je starodavni odmev moje duše, ki je z zaupanjem odgovarjala zemeljskemu očetu, kasneje pa z vedno večjo pripravljenostjo skušala izpolniti božjo voljo. V odločitvi Cerkve vidim božjo voljo in nanjo skušam in bom tudi kot škof skušal odgovarjati, ker vem, da je to največ, kar lahko naredimo. Vem, da je v današnjem času škofovska služba težka, vendar zaupam, da bo Bog, ki je v meni dobro delo začel, to tudi dokončal.

Prisrčno pozdravljam vse slovenske rojake v Argentini in se vam toplem priporočam v molitev.

**V KRALJESTVU
LJUBEZNI NI RAVNIN:
ALI SE VZPENJAMO
ALI PA GREMO
NAVZDOL.**

Fulton Sheen

ZADNJA PISMA

ENEGA OD 233 ŠPANSKIH MUČENCEV

Lojze KUKOVICA

Vsako leto se v juniju spominjamo pomorjenih domobrancev in drugih žrtev komunizma v Sloveniji. Komunisti pa niso mučili in pobijali samo nas, Slovence. Bilanca njihovih nedolžnih žrtev je strahotna in gre v desetine milijonov. Ena prvih držav, ki je skusila, kaj je komunizem, je bila Španija med državljansko vojno. V naslednjih vrsticah bomo spoznali prelep lik ene teh žrtev.

Priobčujemo zadnja pisma enega od 233 španskih mučencev, ki jih je 11. marca letos Janez Pavel II. na Trgu sv. Petra v Rimu proglasil za blažene-mučence. Gre za mladega člana Katoliške akcije, Frančiška Castelló-Aleu. Bil je obsojen na smrt od revolucionarnega Ljudskega sodišča skoro edino zato, ker je bil katoličan in svoje vere ni hotel zatajiti, kot je možno povzeti iz sodnega postopka. Obsojen je bil na smrt 29. septembra 1936 in nekaj ur nato ustreljen.

Med drugimi vprašanji, ki mu jih je javno tožilec stavil med sodnim postopkom, je bilo zadnje in odločilno, naslednje: „Si katoličan?“ „Da, katoličan sem.“ Sodišče ga je na predlog javnega tožilca obsodilo na smrt. Po izreku obsodbe ga je predsednik sodišča vprašal, če ima kaj povedati. „Ne, ni potrebno. Čemu?“ je bil Frančiškov odgovor. „Če je biti katoličan zločin, z veseljem sprejemam biti zločinec, ker je največja sreča za človeka na tem svetu umreti za Kristusa. Ko bi imel 1000 življenj, bi jih rad dal zanj. Hvaležen sem vam, da mi dajete priložnost, da si zagotovim večno zveličanje.“ To je izpričal vojak, ki je bil tudi obtožen, ki pa je bil pozneje izpuščen; enako pričevanje so dali tudi nekateri drugi, ki so prisostvovali sodnemu procesu.

Tega španskega fanta so komunisti sodili. Pri nas so pomorili tisoče rojakov brez sodbe. Niso jim dali priložnosti za poslovilna pisma, niti za poslovilne besede. Bili so pometani v brezna in do danes nimajo groba. Niti tega jim niso priznali, da jih morijo iz idejnega in verskega sovraštva. Njihovo smrt so skušali prekriti s splošno kleveto o izdajalstvu. Velika odgovornost tistih katoličanov, ki so po Kocbekovem zgledu s komunisti sodelovali, je, da spremlja ta laž njihova imena do današnjih dni. Španija se k svojim mučencem zateka, Slovenija o svojih vse prerada molči. In vendar so med njimi fantje in dekleta, žene in možje, ki niso z manjšo vero stopali pred svojega Stvarnika kot mladi Frančišek Castelló-Aleu. Pričakujemo, da bodo nekateri končno vendar spoznali in priznali, da ni šlo za izdajalce, ampak za branitelje domovine in vere pred nevarnostjo boljševizacije Slovenije.

Po obsodbi je Frančišek napisal nekaj pisem, od katerih objavljamo tri.

Pismo svojima sestrama in svoji teti:

„Drage:

Pravkar so mi prebrali obsodbo na smrt in vendar nisem bil nikdar tako miren kot sedaj. Prepričan sem, da bom to noč s svojimi starši v nebesih; tam vas bom čakal.

Božja Previdnost me je hotela izbrati za žrtev zmot in grehov, ki jih delamo ljudje. Z veseljem in mirno odhajam v smrt. Nikdar ne bom imel toliko možnosti, da se zveličam.

Končalo se je moje poslanstvo na tem svetu. Bogu darujem trpljenje te ure. Na noben način nočem, da jokate za menoj. To je edino, kar vas prosim. Sem zelo, zelo zadovoljen. Zapuščam vas z žalostjo, ker sem vas tako zelo ljubil, pa darujem Bogu to ljubezen in vse druge vezi, ki bi me zadrževale na tem svetu.

Terezika: Bodi močna. Ne jokaj zame. Jaz imam neskončno srečo, za katero se ne znam dovolj zahvaliti Bogu. Odpusti mi težave in trpljenje, ki sem ti jih nehote prizadejal. Zmeraj sem te imel zelo rad. Nočem, da jokaš za menoj, razumeš?

Marija: Moja uboga sestra. Tudi ti moraš biti pogumna, pa te ne bo podrl ta življenjski udarec. Če ti Bog da otroke, poljubi jih v mojem imenu, v imenu njihovega strica, ki jih bo ljubil iz nebes.

Teta: V tem trenutku čutim globoko hvaležnost za vse, kar ste vi storili za nas. Čez nekaj let se bomo srečali v nebesih. Skušajte uporabiti ta leta z vsemi mogočimi deli velikodušnosti. V nebesih bom molil za vas, ki vas imam tako rad.“

Pismo duhovniku, s katerim je delal prve duhovne vaje:

„Dragi oče: Pišem vam te vrstice, ko sem že obsojen na smrt in ko manjka le nekaj ur, da bom ustreljen. Sem miren in zadovoljen, zelo zadovoljen. Upam biti v nebesih čez malo časa. Odpovedujem se vezem in užitek, ki mi jih more dati svet in tudi ljubezni mojih dragih. Zahvaljujem se Bogu, ker mi nalaga to usodo z velikimi možnostmi, da se zveličam.

Imam majhen zvezek, v katerega sem zapisoval misli, ki so se mi porajale (moji domisleki). Poskrbel bom, da ga izročijo vam. To je moja skromna duhovna oporočka.

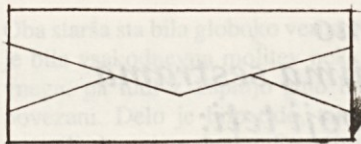
Zelo sem vam hvaležen. Bom prosil za vas!“

Pismo svoji zaročenki:

„Draga Marija. Naši življenji sta se združili, a Bog je hotel, da se spet ločita. Njemu posvetim z vso možno intenzivnostjo ljubezen, ki jo čutim do tebe, svojo močno, čisto in iskreno ljubezen. Čutim tvojo nesrečo, svoje ne. Bodi ponosna: zgubila si dva brata in zdaj še zaročenca. Uboga Marija!

Zmenoj se godi nekaj čudnega: ne morem čutiti nobene žalosti zaradi svoje usode. Neko notranje veselje, močno, intenzivno me popolnoma preveva. Rad bi ti napisal kakšno žalostno poslovilno pismo, pa ne morem. Sem ves poln veselih misli kot nek predokus nebes.

Rad bi ti povedal, kako zelo bi te ljubil kot mož, govoril bi ti rad o izrazih nežnosti, ki sem jih hranil zate, o sreči, ki bi jo nekoč uživala. Toda zame je vse to drugotno. Storil bom velik korak. Eno bi ti še rad rekel: če moreš, se poroči. Iz nebes bom blagoslovil tvoj zakon in tvoje otroke. Nočem, da jokaš, ne, nočem. Bodi ponosna name! Ljubim te. Nimam časa za kaj več.“

II. P I S M O enemu izmed mladih

Dragi,

hvala Ti za pismo. Dvakrat hvala. Prvič zato, ker si se čeprav - kakor praviš „nemarno len za pisanje“ - le spraval k pisanju in drugič, ker sem iz njega marsikaj novega zvedel. Vidiš, tako je: pravi-jo, da hudič dosti ve, ker je hudič, še več pa zato, ker je - star. Hočejo reči: ker ima prakso, ker je marsikaj videl. Čeprav sem star in sem le marsikaj v življenju videl, sem ob Tvojih vrsticah kar nekajkrat na široko odprl oči. Spet se nekaj novega naučil.

Predvsem sem bil vesel, ker ste se zadnjič po maši pogovarjali s stricem nekega sošolca. „Genij! Kaj vse ta človek ve!“ - „Kako zna odgovoriti na vsako vprašanje!“ - „Kako je tudi sicer dobro vzgojen!“ (Upam, da tega nisi napisal samo zato, ker Vas je po pomenku povabil na kremove rezine...) Vsekakor pa sem se bolj kot drugi ustavil ob tem, da se pa v eni stvari z njim niste „povsem do konca“ strinjali. „Nekaj nam ni dišalo,“ praviš. Ko je namreč trdil, da je danes svet povsem na psu. Da se nič ne da narediti. Da je **dejstvo**, da uničujemo naravo in to tako, da se marsičesa že sploh več ne bo dalo popraviti. („Vrsto rib je naštel, ki so danes že povsem izumrle.“) Da je družina v razpadu, da je s krščanskim zakonom nekaj narobe, „saj je **dejstvo**, da se danes tudi med vernimi vsaki četrti zakon loči“.

Dejstva. No, in prav pri tem zadnjem mi je prišla na misel zgodba, ki se mi zdi zanimiva, in to še posebej, ker se je v resnici zgodila.

V nekem mestu je katoliška univerza in na tej univerzi so vsi profesorji - v glavnem starejši solidni gospodje - katoličani. Pa se je zgodilo, da se je v odmoru med njimi razvil pogovor in sicer prav o tem, kako je „**dejstvo**, da krščanski zakon propada“.

„Ja, gospodje, dejstvo je, da se vedno več zakoncev ločuje,“ je dejal prvi. Drugi je dodal, da danes skoraj nihče zakonske zveze ne jemlje resno vpoštev. Dejstvo je, da se celo verni upirajo tistemu „dokler naju smrt ne loči“. Tretji je resno kimal.

No, on se sicer ne bi ločil, ne, ne, gospodje, to ne, ampak dejstvo je, da se celo kakšni njegovi prijatelji, praktični katoličani, zadnje čase ločujejo. Ogenjček razgovora je plamtel vedno močneje, oglasil se je še četrti, ki je dodal, da mu je sicer žal, ampak da je dejstvo: pred meseci izpeljana anketa prav na tej katoliški univerzi je pokazala, „da se je skoraj ena tretjina celo njihovih nekdanjih študentov že po treh letih ločila.“

Je pa sedel ob oknu neki profesor (moram poudariti, da je bil Slovenec?), ki je ves čas poslušal, se na stolu nemirno pozibaval, naposled pa - kakor bi iz topa ustrelil - vprašal prvega govornca: „Oprostite, gospod doktor, a... a imate vi karije?“ Profesorji so se začudeno spogledali. „Kako?“ je dejal nagovorjeni. - „Pravim, če imate karije?“ - „Ampak... ampak... oprostite, kolega, kaj ima to opraviti s tem, kar se menimo?“ - „Ne, ne, oprostite...“ je pretrgal naš znanec in se obrnil k drugemu. „Oprostite, in vi imate ali pa ste imeli karije?“ - „Ampak, doktor, lepo vas prosim! Kaj ima to... kaj ima to videti...!“ - „Ne, ne,“ je dejal mož ob oknu in se nagnil k tretjemu. „Vi, vi, oprostite, ali imate karije?“ - „Dobro, dobro, seveda imam, ampak -“ - „In vaša gospa ali ima karije? Oziroma jih kdaj imela?“ - „Toda, dragi kolega... za božjo voljo, kaj... hočem reči, seveda je imela...“ - „In vaši otroci?“

se je obrnil k četrtemu.

Situacija je postajala če že ne napeta pa vsaj zanimiva, vsi so boljčali v moža ob oknu kakor v strahu, ali se mu ni morda zmešalo.

„Ja, dragi moji, kakor vidite, dejstvo je, da imamo vsi karije.“ In šele tu se je skoraj malce jezen dvignil s stola, za spoznanje celo zardel v obraz. „Ampak, strela, ljudje božji - in kaj potem! Ostanemo pri dejstvih? Ali pa... gremo k zdravniku, ker hočemo imeti **zdrave zobe**? Zdrav zob! Zakaj, hudiča“ - (oprostite, ni lepo hudičati, ampak mož je bil nervozen in poleg tega pa še Slovenec in torej že veš - tudi če nisi bral Preglja - kako je s to našo lingvistično posebnostjo...) - „ne ostajamo pri dejstvih!“

Skratka, da so nekatere stvari dejstva - to ne pomeni nič. Življenje namreč ne teče, se ne razvija zaradi dejstev, ampak **zaradi vrednot**. Vrednote so tiste, ki premagajo našo pasivnost, ki nas prebudijo k delu za spremembo!

Dejstva so važna, v kolikor je dobro, da jih poznamo. Z življenjem samim pa nimajo opraviti nič in kdor jih kar naprej poudarja, mrtví sile. In če jih mrtví v mladem človeku, je to toliko huje.

Ali si predstavljaš: na ulici Florida je pet trgovin s čevlji. Ena za drugo. Zdaj si pa zamisli, da eden teh trgovcev lepega dne opazi, kako mu prodaja upada in da sčasoma v njegovo trgovino sploh ni več nikogar. Ostali trgovci na isti ulici pa da prodajajo naprej. Torej *dejstvo* je, da ni prodaje in da bo torej propadel. In zdaj kaj? Kaj naredi? Ostane pri dejstvu? Si reče: „Ja, kaj hočemo! Dejstvo je, da sem ostal brez kupcev?“ Ne! Če je normalen, bo začel premišljevat: ali ima slabše čevlje kot drugi v ulici? Ali so modeli prestari in bo treba naročiti novo linijo iz Italije? Ali ima previsoke cene? Ali... Vsekakor: če mu je - kot trgovcu pač - vrednota denar, bo nekaj ukrenil. Ne pa ostal „pri dejstvih“. Prav gotovo ne.

Zboliš. Jetra ti hoče raznesti, niti zganiti se ne moreš s postelje. Pokličesh privatnega zdravnika, ta te pregleda in potem reče: „Ja, tako je, mladi mož, *dejstvo* je, da imate bolna jetra. Na svidenje. A, oprostite: petdeset pesov za vizito.“ Tudi če ti jetra še tako razganja, ga boš debelo pogledal. Strela, saj ga nisi poklical zato, da ti pove dejstvo. To da te boli, že sam veš, in žal to dejstvo prekleto dobro tudi občutiš, poklical si ga, ker bi rad bil zdrav, tebi gre za zdravje, za vrednoto zdravja.

Celo vrsto podobnih situacij bi si lahko pogledala, a ostaniva samo še pri eni.

Angel poguma

Anselm GRÜN

Vsi potrebujemo pogum, da bi živeli svoje lastno življenje, življenje, ki nam je namenjeno od začetka. Vse prehitro se prilagodimo drugim, prevzamemo njihove predstave, da ne bi plavali proti toku. Danes sicer vlada po eni strani močan liberalizem, ki vse dovoljuje. Toda hkrati lahko opazimo veliko uniformiteto. Mediji dajejo normo, kakšni moramo danes biti, kako moramo misliti, kako se danes oblačimo, kaj danes delamo. Tu je potreben velik pogum, da sem drugačen, da sem takšen, kakor je zame prikladno in pravilno.

Angel pogumna naj ti stoji ob strani, ko moraš sprejemati odločitve, odločitve o tvoji poklicni poti ali življenjske odločitve. Poroka, upati si skleniti dosmrtno zvezo z drugim človekom, je seveda samo takšna odločitev. Sodobnikom se očita, da so neodločni, da odlagajo odločitve in se najraje ne bi vezali. Vsaka odločitev me obvezuje, vsaj za naslednji čas. In takšne obveznosti se mnogi bojijo.

Pred važnimi odločitvami lahko angela poguma prosiš, da ti pomaga. Nikoli nimaš zagotovila, da je tvoja odločitev popolnoma pravilna. Kljub temu se moramo na križpotjih odločiti. Gremo lahko samo po eni poti, če želimo priti naprej.

Dejstvo je (in žal vsi kristjani to vemo) da smo ljudje grešniki. Ni treba biti teolog ali pa specialist za Sveto pismo, da to vemo. Dejstvo je, da smo grešniki in dejstvo je, da Kristus to prav dobro ve. Toda tudi če nisi biblicist, ti veš, da pa nikjer ni rečeno, da smemo (kaj šele moramo!) pri tem dejstvu ostajati. Tudi tu in predvsem tu nas lahko samo vrednota spet pripravi k življenju. In v tem primeru gre pravzaprav za nekaj nedoumljivega. Kristus ve, da smo grešniki in vendar zahteva, naj bomo „popolni, kakor je vaš Oče v nebesih popoln“. Popolnost. Vrednota, ki je nedosegljiva in vendar jo je treba imeti pred očmi, kajti brez nje bomo ostali pri dejstvu. Tega cilja res ni mogoče doseči, toda -

Duhovno življenje • AVGUST 2001

UŽITEK ali ŽRTEV

Miha ŽUŽEK

In vsaka pot bo kdaj vodila v ožino, skozi katero bomo morali iti, da bo naše življenje lahko postalo široko. Jezus nas poziva, da vstopimo skozi ozka vrata in gremo po ozki poti. Široka pot je pot, po kateri gredo vsi.

Najti moraš svojo čisto osebno pot. Tu ne zadostuje, da se ravnaš po drugih. Prav dobro moraš poslušati, katera je tvoja pot. In potem se moraš pogumno odločiti, da greš po tej poti, tudi če se na njej počutiš zelo osamljenega. Samo tvoja čisto osebna pot ti bo omogočala rast in te vodila k pravemu življenju. Življenje te vedno znova postavlja pred naloge, ki se jih moraš prav zdaj lotiti. Sicer je prepozno.

Angel poguma ti lahko pomaga, da vzameš v roke prav to, kar se zahteva zdaj. To bi lahko bil razčiščujoč pogovor, ki čaka v tvoji družini ali v tvoji firmi. To bi lahko bila obravnava problema, ki ga vsi v tvojem podjetju odlagajo. To bi lahko bil obisk, ki si ga že dolgo zavlačeval in kateremu se vendarle ne moreš izogniti. To bi lahko bilo pismo, ki bi ga končno moral napisati, da pojasniš kak odnos, da osvetliš kak nesporazum. V tvojem vsakdanjiku je toliko situacij, v katerih naj bi ti bil v oporo angel poguma, da bi delal prav tisto, kar je zdaj primerno.

kar se je v religioznem svetu godilo zadnji dve tisočletji, vse se je godilo (predvsem seveda pri svetnikih) zaradi zavesti, da je treba pred seboj imeti **vrednoto** popolnosti. Vsaj čim večje...

Malce naokoli sva se sprehodila, kaj ne, in vendar, dragi moj, v resnici se nisva pogovarjala o ničemer drugem kakor prav o tem, kar Tebi in Tvojim prijateljem „na neki način ni dišalo“. Ali je to bilo v nas po intuiciji? se sprašuješ. Ne vem, če je bilo po intuiciji. Povsem preprosta **razumnost** enako reagira.

Da bi pa v Tebi in v Tvoji simpatični klapi bila ves čas prisotna, to Ti bolj kot karkoli drugega želi Tvoj

stari striček Simon

Poznal sem možaka, malce zajedljiv je bil. Nekoč so vpričo njega hvalili žene, ki se trudijo pri Karitas: zbirajo nošena oblačila, jih čistijo in razvrščajo, se zanimajo, kdo bi jih bil potreben in mu jih na obziren način dostavijo. Koliko se pri tem žrtvujejo, koliko časa, sitnosti, dela je potrebno za to, so jih hvalili. Naš možak pa nergavo: „Kaj jih boste hvalili, saj to delajo iz veselja, celo uživajo pri tem. Vsakdo dela dobro le zaradi lastnega užitka, vsi smo sebični, tudi tisti, ki si domišljajo, kako to delajo le iz ljubezni do bližnjega.“

Zdrznili smo se, utihnili, nihče ni imel volje, da bi ostrega sodnika zavrnil. Kako bi to sploh storil? Kako boš prepričal človeka, ki nikoli ni izkusil, kaj pomeni nesebična ljubezen: nobenega užitka nimaš, nasprotno, delaš, ker se ti ne ljubi ali se ti celo upira... Vseeno pomagaš, ne zaradi sebe, ampak da drugim napraviš veselje.

Sploh pa - kaj bi bilo narobe, če delamo dobro „z užitek“? Če z užitek jemo, zmerno, po potrebi? Če z užitek razveseljujemo domače? Če se veselim dobre družbe? Če se iz srca rad čemu odpovem, vedoč, kako bo drugi tega vesel?

Popolnoma zgrešeno bi bilo, ko bi mislili, da je samo tisto res dobro, kar delamo z odporom. Nasprotno, res dobro je tisto, kar delamo z veseljem - tudi če je težko.

Tako je Bog z veseljem ustvarjal svet - in ga še ustvarja - vsak dan znova! Z veseljem je žrtvoval za nas svoje življenje - za našo srečo. To ne pomeni, da ni trpel, neizrekljivo trpel. Toda ljubezen ga je priganjala, da se je rad razdajal za nas.

Sv. Tomaž Akvinski piše, da je stvar res popolna šele takrat, ko je narejena z neko lahkoto in lepoto, dobesedno - že kar z eleganco. Prava ljubezen je vedno - elegantna. Tako mati rada skrbi za svoje dete, oče za svojo družino, vzgojitelj za sebi zaupane, četudi to zahteva napor. Kjer je ljubezen, tam ni napora, in če je napor, je ta napor ljubljen - vir sreče (sv. Avguštín).

Veselega darovalca ljubi Gospod.

Ravnatelj MARKO BAJUK

OB 40-LETNICI SMRTI

Stane SNOJ

Pred štiridesetimi leti - 20. junija - je v 80. letu starosti umrl ravnatelj Marko Bajuk, katerega spominu se z vsjo pieteto klanjamo na današnji slavnosti. Za nekdanje dijake lienskega in špitalskega taborišča v Avstriji, med katere se štejem, je Marko Bajuk ostal za vse življenje ravnatelj. Imeli smo čast študirati na begunski gimnaziji, ki je imela izrednega ravnatelja v tako izrednih razmerah. Svoje temeljito strokovno znanje in svoje velike sposobnosti pa je uveljavljal tudi kot profesor, pevovodja, skladatelj, vzgojitelj in izreden organizator.

Melodije nocojšnjega večera bodo pričale o Marku Bajuku glasbeniku, kot ga tudi predstavlja knjiga *Še bomo peli* in kot ga je nedavno predstavil ljubljanski katoliški tednik „Družina“ v rubriki *Naši velikani* pod naslovom *Glasbenik Marko Bajuk*. Bil je res rojen glasbenik. Poslušajmo, kako je on sam gledal na svoje glasbeno udejstvovanje:

Ves moj trud je slonel samo na privatni iniciativi in ljubezni do glasbe. Moj ideal bi bil - dirigent. Zato sem z neizmernim veseljem bral partiture in si v tej smeri pridobil dovolj spretnosti za diletanta; s tem sem bil tudi zadovoljen ves čas, odkar sem vedel, da ne morem živeti povsem glasbi. Držal sem se pravila: Od poklicnega dela, ki mu bom dal glavo (razum), bom živel, a glasbi, ki ji bom posvetil vse svoje srce, bom živel z dušo in telesom.

Rudolf Smersu, znani javni delavec iz tiste dobe, je zapisal:

„To, kar je storil za pevsko kulturo na Slovenskem, je nekaj tako izrednega, da nimam za to primernih besed. Pevsko organizatorno delo med obema svetovnima vojnama je bilo skoraj izključno delo ravnatelja Bajuka. Ne pred njim ne za njim se na to področje ni nihče več spuščal. Saj smo imeli in še imamo Slovenci dobre skladatelje, dobre pevovodje in dobre zборе. Toda vse to ni bilo nič med seboj povezano. Pevski zbori so imeli krajevni značaj in krajevni pomen. Ravnatelj Bajuk pa ni bil samo dober skladatelj in odličen pevovodja, bil je mnogo več: bil je organizator slovenskega pevskega življenja. V tem oziru je bilo

njegovo delo nekaj edinstvenega, ker je oral ledino, ker je ustvarjal na novo. Samo nekaj kratkih podatkov bi rad navedel, ki naj služijo za razumevanje silnega njegovega dela, ki ga je na pevsko organizatornem polju opravil ravnatelj Bajuk.

Kmalu po prihodu v Ljubljano leta 1919 je organiziral pevsko društvo „Ljubljana“ z namenom, da bi imeli Slovenci elitni pevski zbor, ki bo doma in na tujem dostojno predstavljal pevsko kulturo. Eno leto pozneje - leta 1920 - je ustanovil „Pevsko zvezo“, ki je prvič v zgodovini slovenskega pevskega življenja povezala med seboj pevske zборе. Ustanovil je tudi glasilo Pevske zveze „Pevca“, da je vzdrževal živo vez med centralo in posameznimi zbori. Polnih 15 let je s pomočjo „Pevca“ sistematično vzgajal slovenske pevovodje. Na ta način je mogel pripraviti velike skupne nastope v

Ljubljani in na deželi. Na teh nastopih je pelo po 400 do 500 pevcev.

Največji uspeh njegovega organizatorskega dela na pevskem področju pa je bil nastop 2400 pevcev na Evharističnem kongresu v Ljubljani. Tisti, ki smo tedaj poslušali petje tega najmočnejšega zbora v slovenski zgodovini, ga ne bomo nikoli pozabili. To je bilo nekaj edinstvenega ne samo za Slovenijo, ampak za Evropo. In to novo, krepko slovensko armado je ustvaril ravnatelj Marko Bajuk.

Leta 1922 je organiziral „Društvo učiteljev glasbe“, pozneje še ustanovil izvrstni „Učiteljski zbor“. Ne bom navajal, kaj vse je napisal kot glasbenik in skladatelj, zbiratelj slovenskih narodnih pesmi itd. So to stvari, ki imajo trajno vrednost in bodo njegovo ime ponesle še prihodnjim slovenskim rodovom. Toda njegove organizatorske sposobnosti in zadevni podvigi so bili tisti, ki so slovensko pevsko kulturo dvignili do neslutene višine, kakršne ni poznal verjetno noben evropski narod. Do tu Smersu.

Miloš Stare, ki je poznal njegovo delo v tisti dobi, je zapisal:

Šest desetletij svojega življenja je žrtvoval javnemu delu, prežet neizmerno ljubezni do slovenstva, do slovenske pesmi, do slovenske mladine, slovenskega človeka in do slovenske zemlje. Taka in tolikšna ljubezen ni poznala

meja v požrtvovalnosti, delu, navdušenju, ustvarjanju.

Genij Janeza Evangelista Kreka je delu njegovih velikih sodobnikov in njihovih učencev kazal pot do uspeha. In to tolikšnega, da se je naš slovenski narod ne le brez tuje pomoči, ampak celo ob doslednem nasprotovanju mogočnih tujcev z lastno silo pognal... med najbolj kulturne narode. Kdor tega ne more razumeti, naj se poglubi v Bajukovo osebnost, njegovo življenje in v njegovo delo v domovini in bo razvoj slovenskega naroda v onih desetletjih doumel. Skrivnost teh uspehov je v načinu dela, kakor so ga vršili Marko Bajuk in njegovi vrstniki. Do tu Miloš Stare.

Trideset let je bil profesor, zahteven profesor, ker je hotel dijake vzgojiti za velike in izobražene može, zadnjih pet let v domovini pa ravnatelj na klasični gimnaziji

v Ljubljani. To je bila njegova poklicna služba, s katero je preživel družino. Delo, ki ga omenjata Rudolf Smersu in Miloš Stare, pa je tisto, ki ga je opravljal v prostem času, po poklicnih dolžnostih, in neplačano. Temu delu je dal svoje srce, ko je dajal duška svojemu glasbenemu nagnjenju, svoji ljubezni do slovenske narodne pesmi, svoji vzgojiteljski žilici in svoji organizatorski sposobnosti. Takrat je dajal vtis, da ne potrebuje spanja in da ne pozna več mere. Ko ga je dr. Ludovik Puš nekoč zaupno vprašal, kje jemlje energijo in čas za vse to ogromno delo na gimnaziji in pri „Pevski zvezi“, mu je dobrodušno odvrnil: „Veš, jaz ne potrebujem mnogo spanja — dve ali tri ure - ves ostali čas gre za delo, ki je tako potrebno in ga moram opraviti.“

Da, Marko Bajuk je bil velik glasbenik, a ne samo to. Bil je velik vzgojitelj Slomškovega kova. Vse njegovo glasbeno udejstvovanje je bilo iz prepričanja, da petje vzgaja značaje in gradi dobre ljudi. Z njim je v letih med obema svetovnima vojnama pomagal ustvarjati med ljudstvom narodni in verski preporod, ki ga je začel že škof Anton Martin Slomšek, načrtoval kasneje kardinal Missia, izvajal pa nadškof Jeglič in za njim škof Rožman, poleg Janeza Evangelista Kreka in drugih katoliških voditeljev, duhovnikov in laikov, ki so vsak na svojem polju delali za dobrobit slovenskega naroda. V tabor teh voditeljev je spadal tudi Marko Bajuk, zato je bila njegova

pojava na poti komunističnim revolucionarjem, ki so pod sovražno okupacijo domovine videli edinstveno priložnost za izvedbo revolucije. Z lažjo, umori, terorjem in tujo pomočjo so si priborili oblast nad narodom, ki je po njihovi krivdi doživel drugo, še hujšo sovražno okupacijo, trajajočo celih 45 let. Predno pa je padla železna zavesa čez domovino, jo je ravnatelj Marko Bajuk skupaj s svojo družino in desetstisoči Slovencev zapustil in odšel v tujino, kajti ljudi njegovega formata so zapirali v ječe, so jim sodili na insciniranih procesih, so jih obsodili na smrt in morili.

Če je bil Marko Bajuk v domovini velika in močna osebnost, je zrastle še bolj v begunstvu in izseljenstvu. 63 letni profesor je z mladeniško silo junaško stopil v begunsko življenje. Ni tožil o težavah, ni govoril o preteklosti, šel je na delo: organiziral je šolstvo, gimnazijo in v tistih razmerah premagoval ovire, pred katerimi bi marsikdo omagal. Ostal je borben in, kadar je bil prepričan, da ima prav ali da brani koristi svojih dijakov, je ostal neuklonljiv. Njegov ugled je tako zrastle, da je avstrijska univerza priznala maturitetna spričevala, na katerih je bil Bajukov podpis. Njegova markantna pojava pa je komunistični vladi v domovini še zmeraj vzbujala tolikšen strah, da mu niso dali miru niti beguncu na Koroškem. Moral je zapustiti tudi taborišče, da je s tem preprečil zahrbtno barantanje zanj med Angleži in titovci. Prisluhnimo,

kako se je takrat poslovil od svojih dijakov!

Dragi moji dijaki in dijakinje!

Višja sila zahteva, da se ločimo. Pretežko mi je slovo od Vas in od zavoda, ki mi je prirastel k srcu tako kot nobeden do sedaj, čeprav sem jih nekaj poznal in delal na njih.

Prirastli ste mi k srcu tudi Vi vsi in vse, četudi vem, da ste me zaradi trde besede večkrat grdo gledali. Ta trda beseda je prišla vedno iz najmehekjega srca z očetovsko skrbjo za Vaše dobro, ima le pomen nepopustljivega imperativa, ki na polju Vaše vzgoje ne sme popuščati, da hodite ravno pot k jasnemu cilju, ki so jo začrtali in izhodili globoki možje v stoletjih pred nami.

Ves čas sem namreč smatral gimnazijo samo za vzgojevališče, iz katerega naj prihajajo pošteni značaji trdne, nepopustljive volje, pripravljeni za vse težave in zavire življenja.

Zato mi morate zdaj ob slovesu vse odpustiti, če ste mi kdaj v napačnem razumevanju kaj zamerili v razredu, na hodniku, v pisarni ali kjerkoli.

Ohranite hvaležnost vsem svojim profesorjem in učiteljem, ki se vsi s posebno ljubeznijo žrtvujejo za Vas v teh usodnih časih.

Bodite hvaležni Bogu, ki Vam je dal priložnost, da se morete toliko koristnega učiti. Koliko je mladine, ki nima te priložnosti! Želim Vam za vso bodočnost božjega

Ravnatelj Marko Bajuk se je srečal v maju 1960 v Slovenski hiši s svojimi nekdanjimi dijaki iz Ljubljane in begunskih taborišč v Avstriji.

varstva in dobrih uspehov.

Doslužil sem, zadnji ste, ki sem jih učil in - kregal. Zato Vam tem iskreneje kličem iz dna duše: Z Bogom in srečno!

66 let je imel, ko je prišel v izseljenstvo, v Argentino. Novo okolje in razmere je bilo za marsikaterega idealista pretrdo, prekruto; ali ga je zlomilo ali pognalo v brezbriznost. Marko Bajuk tudi na tem hudem klanecu svoje življenjske poti ni niti za trenutek obstal ali počival. Nikjer ni govoril, kaj je bil, ni se skliceval na svojo preteklost v domovini, na svoj položaj in tožil o letih, ki jih je imel. V Ameriki je treba najprej živeti. Prijel je za ročno delo. Nato smo dobili v Mendози Društvo Slovencev, pevski zbor, prosvetne večere; razgibano življenje; mendoško skupnost. Nikjer ni manjkalo Bajuka. Pevski zbor je pel najprej pri slovenskih mašah in društvenih prireditvah, kmalu pa začel dobivati vabila tudi od mendoških cerkvenih ustanov, tako iz mesta kot iz province. Kasneje so začeli še s svetnim petjem in potem so sledile prireditve druga za drugo, pri katerih je pevski zbor večinoma jemal nase levji delež sporeda. Od junija 1953 dalje je vodstvo zbora prevzel ravnatelj Marko Bajuk. Vodil ga je nato vse do svoje smrti 20. junija 1961.

„S svojo pevsko izkušnostjo in neugnanim navdušenjem za našo pesem je zboru dal uspešnejšega zagona od nastopa do nastopa v domačem okolju kakor tudi v argentinskih krogih,“ je zapisal njegov sin prof. Božidar, ki je začel z mendoškim pevskim zborom, in bil njegov prvi dirigent. Ravnatelj Bajuk pa je ob neki priložnosti poročal:

„Iskali smo stike z drugimi izseljenskiimi skupinami, posebno slovanskimi, ki pa niso imele v Mendози svojih organizacij. Pač pa smo povzročili in priredili z zastopniki Hrvatov, Ukrajincev, Poljakov in Madžarov 1. decembra 1957 izseljensko nedežlo, pri kateri je naš zbor prepeval pri maši slovenske pesmi in pri popoldanski akademiji pesmi šestih slovanskih narodnosti: slovenske, hrvaške, srbske, ukrajinske, poljske in slovaške.“

Delo pevskega zbora je doseglo svoj višek ob obisku v Buenos Airesu z dvema koncertoma leta 1960. Na prvem slavnostnem za 150 letnico argentinske samostojnosti je povabil ravnatelj Bajuk na oder tudi vse slovenske zборе Velikega Buenos Aireasa. Dosegel je edinstven uspeh ne le svojega zbora, ampak tudi 200 združenih slovenskih pevcev.

Tedaj je tudi dal pobudo za stalno povezavo vseh naših zborov v *zdomsko „Pevsko*

TUDI ŽRTVE VOJNE IN REVOLUCIJE

Vojni čas je prizadel slovenskim ljudem toliko gorja, da ga tudi po šestih desetletjih nismo mogli preboleti. Posledice takratnih dogajanj še vedno niso odpravljene. Mrtvim žrtvam ni priznan javni spomin, živim pa niso bile poravnane vse krivice, ki so jih povzročili totalitarizmi: nacizem in fašizem kot zunanja sovražnika ter komunizem, ki so ga vsilili Sloveniji lastni ljudje.

Dvojna žrtev zunanjega in notranjega škodljivca so posebej tisti naši rojaki, ki so bili prisilno vpoklicani v nemško vojsko, v njej trpeli telesno in duševno ter mnogi izgubili življenje. Tisti, ki so preživeli, pa so bili po vojni prezirani kot nevredni časti ali so se morali odločiti, da ostanejo v tujini kot politični emigranti.

Nekaj teh štejejo v družbo naše povojne skupnosti in imamo v njih odlične sodelavce. Naj opomin nanje pobudi tudi sočutje z njihovim nekdanjim trpljenjem in poznejšim zapostavljanjem pod domačim komunističnim ter se-

zvezo“, pa mu zamisli ni bilo dano uresničiti. Leto kasneje je še z bolniške postelje zaklical v članku za „*Svobodno Slovenijo*“ - „*Še bomo peli!*“ Skoraj nato pa je odšel prepevat med nebeške zборе.

+

Ko je Marko Bajuk zaklical „*Še bomo peli!*“, je mislil na veselo petje v svobodi, čeprav so v domovini v tistem času preživljali še trde čase komunizma. Takrat še nihče ni mogel vedeti za konec tiranije v domovini, pa je on kljub temu s to preroško vizijo oznanil svojo vero v lepšo prihodnost slovenskega naroda. Ta njegova napoved se je začela že uresničevati! V Mariboru na Slomškovi beati fikaciji je nastopil zbor 2500 pevcev - prav tak kot leta 1935 na Evharističnem kongresu pod Bajukovim vodstvom! Iz razvoja dogodkov doma po padcu „berlinskega zidu“ pa lahko sklepamo, da je bil masovni nastop pevcev pred papežem Janezom Pavlom II. leta 1999 šele začetek izpolnitve Bajukovega videnja!

Božji mlini meljejo počasi, a gotovo.

danjim še vedno nezadovoljivim položajem.

O njihovi usodi in sedanji problematiki pričujejo udruženja in tiskani dokumenti, med njimi knjiga z naslovom Mobilizacija Gorenjcev v nemško vojsko 1943-1945, iz katere objavljamo spominski prispevek.

Kot uvod v te spomine naj povemo, da je nemški okupator v zasedenem delu Slovenije mobiliziral mlade ljudi v svojo vojsko. Ker se skoraj nihče ni odzval prostovoljno, je okupator to opravljal prisilno in s tem ravnal v nasprotju s pravili mednarodnega vojnega prava. Mobiliziranci so bili v stiski posebej še takrat, ko so se vračali na dopust. Doma jih je težila želja, da se odtegnejo službi sovražniku, ko so vedeli, da bodo preganjani in kaznovani kot dezertjerji. Obenem so nanje pritiskali domači revolucionarji, naj se jim pridružijo, čeprav s tem še posebej izpostavijo svoje domače represalijem okupatorja in se tudi odrečejo idejnemu prepričanju.

Tako so nekateri vseeno prehajali k partizanom, vendar velika večina tega ni storila z nagibom socialne revolucije, ampak v skrajni stiski. Tako zagotavljajo priče v omenjeni knjigi. Mnogo jih je zaradi prepričanja ali razočaranja prebežalo od partizanov k domobrancem, s tem pa zdaj tvegajo prav tako neusmiljeno partizansko maščevanje nad svojci.

Po koncu vojne je komunistična oblast vsem Slovincem v nemški vojski očitala, da se niso uprli mobilizaciji, in jih je obravnavala kot izdajalce.

Iz sklepnega odstavka knjige navajamo naslednjo ugotovitev: Obveznikom, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko, so bile mnogim vse življenje sistematično kršene osnovne človekove pravice (tako moralne kot materialne) tako v času nacistične kot v času komunistične vladavine, niti niso bili enakopravno vključeni v pravni proces v samostojni Sloveniji, niti ni ta ustrezno mednarodno zagovarjala njihovih pravic.

Slovenska država ima tudi do teh rojakov še vedno neporavnane dolgotve.

SPOMINI

na vračanje domov iz nemške vojske leta 1945

Stanko MERLAK

Zelo veliko knjig in raznih časopisov sem prebral, a vendar nisem nikjer zasledil, da bi kaj pisalo o taborišču v Radovljici.

Začel bom prav od začetka, ko smo bili zajeti v Franciji 12. maja 1945 v mestu Lorient. To je pristanišče ob atlantski obali v pokrajini Bretagne. V tem kraju smo bili obkoljeni od 8. avgusta 1944, ko smo se umaknili iz Normandije.

V tem oporišču nas je bilo vseh vojakov okrog 25.000. Kakor sem že omenil, smo bili zajeti po koncu vojne. Najprej so nas prevzele angleške čete in so nas razporedili kar na opuščnem letališču. Postavili smo si kar vojaške šotore, seveda nemške, ki smo jih imeli s seboj. Najprej smo morali oddati vso hrano v konzervah, ki smo jo dobili še od nemških oblasti. Prejeli smo za en teden suhe hrane. Potem nismo tri dni dobili nobene hrane. Po treh dneh smo začeli dobivati po tri krompirje dvakrat na dan. Delali nismo nič drugega kakor postaviti smo morali sami latrine, na določeno število ljudi po eno. Po desetih dneh so nas začeli razporejati po narodnosti in seliti v stare francoske kasarne. Vsaka narodnost je morala na vojaške kape priti zastavice, nekaj krp so nam dali. Seveda Slovenci smo prišli slovenske zastave brez peterokrake zvezde. Nas Slovencev se je iz vse te množice nabralo deset. Trije z Gorenjskega, dva iz Zasavja, ostali pa s Štajerskega. V kasarni so nas priključili kar k Poljakom s svojo sobo.

Po treh dneh bivanja v kasarni je prišel neki civilist v našo sobo. Rekel je v nemškem jeziku, da rabi osem delavcev za pomoč v kuhinji. Zaenkrat smo se samo spogledali, rekel ni nihče nič. Potem je ponovil še enkrat, nato sem jaz rekel, ali se odločimo, mogoče bi ne bilo slabo. Moški, ki nas je prišel nagovarjat, je bil videti zelo korekten, ni zbujal kakšnega strahu. Tako se nas je javilo osem in naslednji dan je prišel francoski vojak, ki nas je odvedel na delo v neko delavsko kuhinjo.

Bila je čisto zunaj mesta, saj je bilo samo mesto popolnoma porušeno. V tem mestu so imeli Nemci podmorniško

oporišče, tu je bil ogromen železobetonski bunker. V njem je bilo prostora za pet podmornic, kinodvorana, skladišča in montažne hale. Prav zaradi tega je bilo mesto popolnoma zbombardirano. Zaradi tega so začeli takoj po vojni s čiščenjem ruševin. Edina stavba na kraju mesta je ostala le malo poškodovana, tako da so lahko organizirali tako imenovano delavsko kuhinjo. Prav v to kuhinjo smo hodili na delo. Upravnik te stavbe mi je pravil, da je bil tudi sam štiri leta v ujetništvu v Nemčiji blizu Berlina. Večkrat mi je rekel, jaz že vem, kako je biti ujetnik. Rekel je, jaz vas ne bom maltretiral, samo to mi naredite, kar bom ukazal. Razdelil nas je po dva skupaj, dva sta pomagala v kuhinji, dva sta čistila prostore, ker je bilo vse razmetano po sobah. Naslednja dva sta čistila okrog stavbe in dvorišče. Potem dva sta kidala te odpadke na star kamion, ki za pogon ni uporabljal nafte, ampak drobno nasekana drva. Zadnja dva sta se vozila na kamionu in razkladala material, ki so ga vozili kar v moje.

Vse to je trajalo okrog deset dni in tri dni zaporedoma nas je vodil francoski

vojak. Tretji dan me vpraša upravnik, ali nas civilisti, ki jih po cesti srečamo, kaj zmerjajo. Odgovoril sem mu, da se doslej to še ni zgodilo. Nato je rekel, za naprej boste hodili kar brez stražarja. Tako se je tudi zgodilo. Od četrtega dne naprej smo hodili kar sami, seveda v skupini. Imeli smo še vedno originalne nemške obleke in tudi vse vojaške dokumente. Na kapah smo imeli pristo slovensko zastavico. Na delo v to delavsko kuhinjo smo šli še šestkrat. Zadnji dan, ko smo bili še na delu, me je vodja kuhinje vprašal, od kod smo sploh doma. Poskusil sem mu pojasniti, da smo iz Slovenije. Da so jo 1941 okupirali Nemci, nato so nas mobilizirali v nemško vojsko. Odgovoril mi je, potem se je zgodilo z vami isto kakor s francoskimi fanti iz Alzacije. Veliko jih je bilo mobiliziranih in tudi veliko jih je padlo, posebej pri Berlinu. Potem smo se poslovili od upravnika ter zaključili z delom.

Naslednji dan so nas priključili neki čehoslovaški skupini, po številu okrog 60 mož. Krenili smo na pot kar peš. Hodili smo ves dan. Proti večeru smo prišli v neko manjše mesto. Spremljalo nas je šest stražarjev na konjih in z brzostrelkami. Noč smo prespali v neki veliki hali, na tleh je bil beton. Spali smo kar na golem betonu, edino nahrbtnik smo dali pod glavo.

Naslednje jutro smo dobili malo trdega kruha in črno grenko kavo. Zopet so nas zbrali skupaj in smo šli na pot z istimi stražarji in konji. Sredi popoldneva smo prišli v Vannes. Tam nas je pričakala večja skupina civilistov. V glavnem so bile ženske. V tem kraju so letele na nas

Skupina Gorenjcev, mobiliziranih v nemško vojsko, junija 1943.

psovke ter tudi kakšen kamen. Ko je vodja stražarjev to opazil, je v diru s konjem odgnal civiliste proč od nas. To je bil edini incident s civilisti, kar sem jih jaz doživel.

Od tu naprej se je začela enolična pokrajina, ravne ceste in rahlo valovit svet. Bile so zelo redke kmetije in tudi kakšen grad. Na cesti nismo srečevali nič drugega kakor kakšen voz na dveh velikih kolesih. Voz in tovor je vedno vlekel majhen osliček, ki ga je včasih voz s tovorom vzdignil v zrak. Seveda je bila v takem primeru potrebna človeška pomoč, da je osliček dobil stik z zemljo. Mi smo korakali naprej po cesti in prišli z najnižje točke na najvišje. Potem se je pokazala ista slika, najprej rahla dolina in zopet vzpon na novi greben, od koder se je odprl pogled največ od 2 do 3 km daleč (to je trajalo skoraj vse do predmestja Pariza). Po vsakem dnevu korakanja od jutra do večera smo dva dneva počivali. Ne mislim naštevati vseh krajev, kjer smo se ustavili, ker tudi za vse kraje ne vem. Ponavadi so nas namestili po raznih halah ali lesenih barakah zunaj naselij. V nekaterih krajih smo bili od 2 dni pa do 6 dni. Tam so se menjali tudi stražarji. Po nekaterih halah ali barakah je bila tudi slama za ležišče. Hrana je bila bolj pičla in slaba. Kjer smo dobili kruh, smo bili že kar gospodje.

Nekje sredi poti na začetni poti iz Lorienta do Pariza so nas Slovence zopet dali posebej, da smo bili sami. V tem primeru nismo imeli nobenega stražarja. V nekem hangarju smo ostali 9 dni, tu smo ležali kar na betonu. Vsako jutro je prišel pogledat neki civilist, če smo še pri življenju. Vedno je vprašal, ali je mogoče kdo bolan. Ker se ni nihče javil, je zopet odšel. Opoldan je pripeljal nekaj tiste hrane, seveda zelo malo. Delali nismo nič in tudi nihče ni šel ven iz hangarja. Bilo je zelo dolgočasno. Bil je ogromen prostor, nas pa je bilo samo 10. Četrti dan, ko je prinesel hrano, je sijalo sonce. Ukazal nam je, naj gremo pred hangar, da nas sonce malo obsije, da ne bomo tako zeleni. Nato smo šele videli, da sta prav v bližini tudi dve leseni baraki. Tam smo zagledali, da ležijo manjši kosi kruha okrog barak. Čeprav je bil kruh ves plesniv, smo vse pobrali in pojedli, pa vendar ni nihče zbolel.

O kakšni higieni se ni nič govorilo, ker vode ni bilo nikjer. Nismo se mogli nič umivati. Umazani smo bili po vsem telesu od prahu in zemlje. Saj je že poteklo 45 dni, kar smo zadnjikrat videli tekočo vodo.

Od tu nas je odpeljal tovornjak. Vozili smo se ves dan brez stražarja. Proti večeru smo se pripeljali v kraj z imenom

Laval, kjer so nas razložili. Ponovno so nas pregledali, vso prtljago in žepe, da nima kdo kakšnega orožja ali nabojev pri sebi. Enako se je zgodilo že pri vseh prejšnjih postojankah. Potem so nas namestili v neko leseno barako. Notri je bilo že nekaj ujetnikov - okrog 50. Bili so Poljaki. V tej baraki smo ležali na zdrobljeni slami. Kdo ve, koliko jih je bilo že pred nami. V tem kraju smo vsako dopoldne dobili 20 kgd kruha za ves dan. Če si ga pojedel vsega hkrati, si bil potem ves dan brez hrane. V tem taborišču se je tudi zgodilo, da je nekdo od civilistov naščuval velikega psa na nekega ujetnika. Podrl ga je na tla, nato ga je grizel in trgal narazen, dokler je kazal znake življenja. Slovenski rek pravi, da je po vojni vedno dosti junakov. Katere narodnosti je bil ta nesrečnež, nismo zvedeli.

Od tu smo odšli zopet peš dalje in to po petih dneh bivanja v tem kraju. Poljaki so še ostali v tej baraki. Z nami je šel en stražar - od kod so ga poslali, ne vem. Po celodnevni hoji smo prišli do naslednje postaje, ki je bila določena za nas. Zopet se je začelo ustaljeno pregledovanje orožja in nabojev. Prav tu sem bil globoko presenečen. V ta kraj so prišli ujetniki še iz drugih francoskih krajev. Postavili so nas in tudi druge skupaj po oceni kakih 150 na travnik pred barake. Napravili so tri vrste, razmak med vrsto 2 metra, mož do moža okrog 1,5 m. Ukazali so, naj zložimo vse stvari iz nahrbtnika pred sebe. Padlo je povelje, ker tu je bila francoska vojska, da če bodo dobili pri katerem orožju ali naboju, bo takoj usmrčen. Stali smo v vrsti okrog 15 minut. Potem se je začel pregled oseb in prtljage. Vsako vrsto so pregledovali trije vojaki, eden prtljago drugi žepe, tretji roke, pesti. Meni pa nekaj ni dalo miru, pregled se je bližal. Naenkrat se sklonim, potresem strajco na tleh in ne bodi vrag, ko primem srajco, padeta iz nje 2 naboja za pištolo. Popadel me je strah! Kaj pa sedaj? Pade mi v glavo - ker smo bili na travniku, sem hitro potisnil naboje v zemljo pod nahrbtnik. Nisem bil prepričan, ali so me spregledali - opazili, ker so bili že zelo blizu. Na veliko srečo se je normalno izteklo, ničesar niso dobili. Kako sta prišla naboja v mojo srajco, ne bom nikdar zvedel. Ta pregled je bil že deseti po vrsti. Nikdar ni bilo nič, pa čeprav so bili vsi pregledi enako strogi. Šlo je vse normalno naprej. Veliki strah je počasi popuščal, zopet sem malo lažje zadihal. Po pregledu so nas zopet namestili v neke barake čisto iz naselja ven. Tukaj v tej baraki ni bilo nobene slame na ležišču. Legli smo kar na zemljo.

Drugič dalje

Kratke novice

LJUBLJANA - Na ljubljanskih Žalah (mestnem pokopališču) ni več nagrobnika profesorja Ernesta Tomca, pred vojno voditelja slovenske Katoliške akcije. (*Mladika*)

ČRNOMELJ - Konec marca je kar „izginila“ spominska plošča, ki so jo septembra lani postavili v Črnomlju v spomin na rojaka, pesnika in pisatelja prof. Vinka Beličiča, ki je ves povojni čas živel in kulturno deloval v Trstu. (*Mladika*)

MADRID - Španski škofje ugotavljajo, da Španijo po številu bogoslovcev presega samo Poljska. Na Poljskem pride na milijon katoličanov 180 bogoslovcev, v Španiji pa 76. Najmanj jih je v Franciji: 32 na milijon prebivalcev. (*Ave Maria*)

VATIKAN - Po 38 letih so odprli grob papeža bl. Janeza XXIII. in ugotovili, da je balzamirano truplo neverjetno dobro ohranjeno. Obraz, telo in oblačila so praktično nepoškodovani. Medtem ko italijanski časniki pišejo o „malem čudežu“, Vatikan zanika, da bi šlo za nadnaravne vplive, in pojasnjuje, da se je truplo ohranilo zato, ker do njega ni prišel kisik, pa tudi balzamiranje je bilo strokovno v redu opravljeno. (*Ave Maria*)

DEVIN - Pisatelj Zorko Simčič je bil 18. marca gost kulturnega srečanja v Devinu. Nastopili so domači otroški pevski zbor *Ladjica* pod vodstvom Olge Tavčar, ženski pevski zbor *Devin* pod vodstvom Hermana Antoniča, *Fantje izpod Grmade* pod vodstvom Iva Kralja, recitator Franko Žerjal in pa pisatelj, ki je mladim iz osnovne in srednje šole tudi poklonil svojo knjigo o povratku Lepe Vide. (*Mladika*)

LJUBLJANA - Vodstvo Neodvisnega sindikata Slovenije je na novinarski konferenci 30. marca opozorilo, da le 30 odstotkov vseh slovenskih zaposlenih dosega povprečno plačo. To pomeni, da delavci z nižjo izobrazbo tonejo v revščino, saj ne zmorejo plačevati niti tekočih stroškov. Drnovškova vlada je zdaj udarila tudi po upokojencih. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA - Tri veje sedanje Mohorjeve družbe - celjska, celovška in goriška - so sklenile slovesno proslaviti 150-letnico te Slomškove ustanove v septembru v Celovcu ob verjetni udeležbi avstrijskega predsednika Klestila. (*Mladika*)

DUHOVNO ŽIVLJENJE JE OBJAVILO

... PRED 60 LETI (1941)

Ob petletnici

Na Avellanedi je že 5 let, odkar smo se zbrali prvič k slovenski službi božji. 8. junija smo zapeli zahvalno pesem pri sv. maši, 15. junija se je pa vršila prav prijetna družabna proslava tega dogodka.

Poleg kapele je primeren prostor, v katerem smo že večkrat imeli kake ses-tanke in ki prav lepo služi tudi za kake male prireditvice, kakršno smo namenili za tisti dan.

Žene in dekleta so pridno skrbele, da ne bomo imeli kislih obrazov. Le kako naj bi bilo cerkveno žeganje, katerega imamo ta dan na Avellanedi, brez dobrega prigrizka!

Kar na prostranem dvorišču smo postavili mize in pogrnjene so nas čakale, ko je bilo konec cerkvenega dela. Pa tudi vse polno dobrih stvari je vabilo številne udeležence, med katerimi je bil ta dan tudi prekmurski rojak, duhovnik Božje Previdnosti **Kisilak Koloman** ki je ta dan vodil cerkveno svečanost in imel tudi lep nagovor, v katerem je s preprostimi besedami prelepo spomnil na srečo, katero imajo rojaki, da lahko v materinem jeziku slišijo božjo besedo in da naj nikar ne zanemarijo

... kot oni povabljeni kraljeve večerje v evangeliju, ki so se izgovarjali na vse načine, ... sedaj nas vabi in čaka Gospod na svadbo svetega obhajila in k maši, če bomo pa zanemarili sedaj, nam pozneje ne bo več vabil, pač pa bo odkazal drugim mesta, ki je imel za nas pripravljena!

Prav veselo razpoloženje je vladalo pri polnih mizah, še lepše pa pri kinopredstavi, kjer so imeli največ veselja mali, a tudi veliki so imeli zadoščenja do polne mere.

Med posameznimi dejanji je bilo dovolj prostega časa, da smo še povedali katero besedo.

Najprej je obrazložil pomen slovesnosti g. Preininger, ki se je zahvalil posebno častnemu gostu g. dr. Kisilaku in g. Hladniku, ki vodi slovensko službo božjo na Avellanedi. Nadalje pa je veljala njegova zahvala vsem, kateri so poskrbeli za polne mize.

Govoril je nato še g. Hladnik, ki je izreklo posebno zahvalo vsem tistim, ki stanovito prihajajo in zvesto drže po koncu to avežanedsko slovensko faro. Še posebno priznanje pa zaslužijo organist g. Ciril Kren, ki iz daljne Floride pridno prihaja k vajam. Neumorne so pa tudi pevke in pevci, katerih bi pa želeli še kaj več, da bi bil

... PRED 50 LETI (1951)

AVGUST

5: **Baragov mesec** so začeli pri redni misijonski pobožnosti v župnijski cerkvi v Ciudadeli. Opravili so misijonsko uro molitve, nato pa je v dvorani v skioptičnem predavanju Ladislav Lenček CM prikazal življenje in delo škofa Friderika Barage, za katerega moramo prositi Boga, naj ga poveliča. Priporoča se molitev devetdnevnice za Baragovo beatifikacijo od 10. do 19. avgusta. Slednja je bila knjižnica dr. Franca Jakliča: „Baragova devetdnevni-ca“; izšla je v 3000 izvodih.

11: **Srednješolci so bili povabljeni na občni zbor SKAD-a** v župnijski pisarni na Víctor Martínez 50.

Slovensko semenišče v San Luisu se bo selilo. Tam, kjer je bivalo nad tri leta in pol so mu odpovedali stanovanje. V okraju Adrogué, 22 km od Buenos Airesa, v nadškofiji La Plata, bo prostorna hiša z velikim vrtom sprejela bogoslovce in gimnazijce: Začeli so s preurejanjem, da bi se lahko septembra preselili. Rektor dr. Alojz Odar takole prikaže razloge za ohranitev semenišča in za hitro selitev: „Papež Pij XII. hoče, da se duhovniki, ki so se morali izseliti iz svoje domovine pod pritiskom političnih razmer, vrnejo nazaj, kadar jim bo to možno. Tudi bogoslovci iz vrst prisiljenih izseljencev naj se vzgajajo za duhovnike v škofijah, iz katerih so izšli in naj se vrnejo nazaj v domovino, kadar bodo mogli. Ta papeževa volja nam kaže, da

tako naš zbor čim bolj popolen in čim bolj vreden prelepih cerkvenih in prosvetnih zborov v domovini.

Čast. g. Kisilak pa je dal prav posebne-poudarka v svojih besedah dolžnosti, ki nam jo nalaga domovina. Zvesti moramo biti svoji nebeški domovini, toda tudi do naše zemске domovine, do naše Slovenije in Jugoslavije imamo dolžnost. Prav kakor ne more nihče brez greha zatajiti dolžnosti do svoje družine, do svojih staršev, ki so mu življenje dali, do bratov in sester, prav tako tudi ne sme pustiti brezbrizno v nemar tistih, kateri so mu bratje po narodu, po materi domovini.

Pozval je nato, da je treba, da tudi Prekmurci pokažejo svojo domovinsko ljubezen s tem, da sodelujejo v odboru Jugoslovanske Narodne Obrane, kjer najdemo imena ljudi, ki komaj vedo za Slovence, pa vendar kažejo zanimanje za našo stvar. Koliko bolj je torej dolžnost nam, ki smo Slovenci in Jugoslovani, ki imamo tam naše drage in naše najlepše spomine.

Zato nikar biti brezbrizen, ker ni vseeno, če si Voger ali Nemeč, Italijan ali Kitajec, kajti drugi nas bodo vedno od zgoraj doli gledali; le domač človek bo imel srce za domačina. Zato naj ta bridka preskušnja služi v to, da bomo dozoreli svoji dolžnosti in se zavedali, v čem je prava bodočnost naše domovine.

Govornikove besede so izzvale veliko navdušenje, iz katerega je bilo jasno videti, da so tudi naši Prekmurci doumeli, kaj sedanjí trenutki zahtevajo od nas, da so tudi oni zvesti sinovi Slovenije in matere Slave.

Prav lep večer smo doživeli in prav veseli smo si podali roke v slovo.

sedanjí papež modro upošteva naravni red. Razumljivo pa je, da tisti, ki stojé pod papežem, nimajo vedno tiste katoliške univerzalnosti, ki izključuje vsak narodni egoizem in ozke delne cilje, nasprotne katoliški harmoniji med narodi. Dokler je količkej utemeljeno upanje, da se bodo slovenski mladeniči v izseljenstvu, ki se odločajo za duhovniški stan, mogli kdaj kot duhovniki vrniti v domovino, je utemeljeno tudi semenišče, v katerem se vzgajajo, da bodo nekoč mogli delovati v svoji domovini.”

Slovenska organizacija **Družabna prava prireja** za rojake iz Vélikega Buenos Airesa mesečne socialne večere v cerkveni dvorani v Ramos Mejiji. To leto jih je bilo že pet: na prvem je Rudolf Smersu

govoril o pomembnosti jubilejev socialnih papeških okrožnic *Rerum novarum* in *Quadragesimo anno*; na drugem je govoril France Kremžar o posegu dr. Janeza E. Kreka v razvoj socialne misli in obnove med Slovenci; na tretjem pa je France Žužek prikazal cvetoči vzpon in žalostni zaton slovenske krščanske socialne organizacije: *Jugoslovske strokovne zveze*. Vsak večer dopolni razgovor še eden ali več dokumentarnih filmov iz področja dela in življenja delovnega človeka. Dva nova **socialna večera** pa je organizacija pripravila v zadnjem času. O temah: *Ne komunizem, ne protikomunizem, ampak Kristus* ter *Veliki poskusi v razdobju 1935-1945* sta predavala Slavko Češnovar in Maks Jan. Društvo si prizadeva za čim večje delavsko - podjetniško zbližanje, s trdno voljo, „da čimprej zlomi vezi razrednega boja, katera sta kapitalizem in komunizem umetno ustvarila med delavci in podjetniki.“

List *Družabna pravda* izhaja razmnožen desetkrat na leto. Vsaka številka ima približno 14 strani, slavnostna majska številka pa ima 60 strani. List ureja uredniški odbor, vodi ga France Pleško.

Organizacija prireja tudi **izlete**. To leto sta bila dva: prvi v Olavarrío, kjer so člani obiskali svojega prijatelja dr. Tineta Debeljaka in tovarno cementa *Loma Negra*, kjer je bil v službi; drugi izlet je bil na otok Hiawatha v delti Tigre, kjer je bil nastavljen odbornik Luka Milharčič.

12: *Družabna pravda* je imela svoje **vsakoletno romanje** v 58 km oddaljen Pilar. Okrog 100 slovenskih romarjev se je udeležilo najprej predavanja prof. dr. Franca Jakliča o *Baragovem socialnem čutu in delu*, nato pa sv. maše, med katero je pridigal o *Baragi, Marijinem častilcu*. Romarji so prosili svojo nebeško Zavetnico, naj izprosi od Boga slovenskemu narodu „zarjo božje demokracije kruha“.

12: SDO je imela **Baragov sestanek**, na katerem je bilo poleg številnih lepo izvajanih točk o Baragi predavanje s skioptičnimi slikami, ki ga je imel predsednik *Slovenskega misijonskega odseka* Marjan Loboda.

12: **Žegnanje** so imeli v San Justu. Maševal in pridigal je Anton Orehar.

19: Glavna prireditel Baragovega meseca je bila **Baragova nedelja**. Pri vseh slovenskih mašah so bile pridige o Baragi in pred izpostavljenim Najsvetejšim se je

Opuščen vinograd

Gregor MALI

*Imel vinograd sem cvetoč,
obrezoval ga dan in noč,
rahljal sem mu zemljo kamnito;
uspeval mi je čudovito.*

*A zdaj vinograd moj trpi,
pošast brezbožna ga mori,
najlepše mu mladike seka,
iz njih življenjska moč izteka.*

*V njem ni več grozdja, cvetja ni,
iz trt se vseh le kri cedi,
vse zidanice so brez vina,
ljudi napaja bolečina.*

*Ko na vinograd mislim svoj,
stemne se pota pred menoj;
vinograd moja je župnija.
Ohrani, reši jo, Marija!*

izmolila molitev za Baragovo beati fikacijo iz podob, ki so bile v ta namen prej razdeljene. Popoldne je bila **osrednja Baragova proslava** v kolegiju la Salle v ulici Río Bamba. V zavodski cerkvi je bil skupen zaključek Baragove devetdnevne z govorom Antona Oreharja, litanijami, molitvijo za Baragovo beati fikacijo in blagoslovom. Zatem je bila v veliki dvorani kolegija akademija s petjem, deklamacijami, predavanje dr. Franca Jakliča ter govori Božidarja Finka in Avgusta Horvata. Glavna točka programa pa je bilo predvajanje misterija v petih podobah *Simfonija iz Novega sveta*, misterija o Milosti božji, ki jo rojakom iz nebes kliče služabnik božji Friderik Baraga. Ta odski prikaz je prav za to priložnost napisal, režiral in v glavni vlogi predstavil dramski ustvarjalec Niko Jeločnik. Sceno je izdelal arh. Vladimir Mazi.

19: V 1100 km oddaljeni **Mendozi** so na ta dan tudi imeli Baragovo proslavo. Najprej je bila pobožnost v cerkvi Srca Marijinega, nato pa se je v dvorani skozi dobri dve uri razvijal sledeči spored: petje in recitacije, predavanje o Baragi (duhovnik Tone Ogrin), igra Franceta Kunstlja: *Za velikim vzorom*, (deška igra-trodejanka o Baragi, vzoru za misijonske poklice: režiral Janez Plahuta) ter igra s. Darine: *Naše*

male modrujejo (igrica za deklice; režiral Rudi Hirschegger).

V sklop prizadevanj za Baragovo beati fikacijo spada tudi izdelava **doprnega kipa škofa Barage**, ki ga je izdelal kipar France Ahčin in **nov portret**, ki ga je narisal arh. Vladimir Mazi. Dr. Franc Jaklič je skoro na novo napisal *Baragov življenjepis*.

19: Na Belgrano so obhajali **obletnico slovenske službe božje** pri sv. Frančišku Saleškem. Maša je bila za pok. msgr. Gabrovska, opravil jo je dr. Filip Žakelj, pel je zbor Gallus.

26: **Žegnanje** sta imeli še dve slovenski verski skupini v okolici Buenos Airesa: v **San Martinu**, kjer že tri leta vestno deluje duh. svetnik Karel Škulj, in v **Floridi** pri cerkvi Varstva Naše ljube Gospe. Maševal je Albin Avguštin, pridigal Anton Orehar, pel pa je zbor iz San Martina.

26: SFZ je imela posebej svoj **Baragov sestanek**, na katerem sta bila glavna govornika pesnik Adolf Škrjanec in umetnostni zgodovinar Marijan Marolt.

Kratke novice

BUJUMBURA, BURUNDI - Pri napadu na neko katoliško cerkev v škofiji Bujumbura je bilo blizu trideset mrtvih. Napadli so jo vojaki, od katerih jih je bilo mnogo iz Ugande, v cerkvi pa je bilo v času napada okrog sto Hutujcev. Ugandski vojaki so že izropali in razdejali mnogo krajev v tej škofiji. Na tisoče Hutujcev je v taboriščih, veliko pa jih je umrlo zaradi nasilja, bolezni in lakote. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA - Dvomesечna revija *Kraljica miru* je začela objavljati v nadaljevanjih presenetljivo zgodbo Magdalene Gornik (1835-1896), doslej neznan preproste Dolenjke, vidkinje in stigmatiziranke. (*Mladika*)

VATIKAN - Papež je 26. aprila ob 15. obletnici eksplozije jedrske centrale v Černobilu v posebni avdienci sprejel italijanske družine, ki so gostile otroke iz Černobila. Čeprav je bila centrala dokončno zaprta 15. decembra 2000, so žrtve še vedno: za posledicami sevanja trpi okoli 3 milijone Ukrajincev, med njimi milijon in 200 tisoč otrok. (*Ave Maria*)

Postanimo bolj optimistični

Hubert POŽARNIK

Ljudje se med drugim delimo v optimiste, to je tiste, ki praviloma računajo s tem, da se bodo stvari, pa naj kaže še tako slabo, nekako uredile in dobro iztekle, ter pesimiste, ki vedno in povsod vidijo prihajati nesrečo.

Optimizem in črnogledost nista zgolj različni pričakovanji, pač pa povratno močno vplivata na naše počutje in ravnanje. Kako močan je na primer vpliv optimizma na človeka, kažejo med drugim izsledki raziskave s tako imenovanimi placebo preparati. Čeprav gre le za navidezna zdravila, po obliki, okusu, barvi in opremi podobna pravim zdravilom, vendar brez vsake zdravilne snovi v sebi, je njihov učinek na bolnike, ki ne vedo za prevaro, večkrat neverjetno velik; v nekaterih primerih tak, kot če bi zaužili resnično zdravilo. Podobno vpliva tudi črnogledost. Ko so nekoč, v poletnem času, po pomoti zaprli delavca v hladilni vagon, je bil ta prepričan, da bo zmrznil, če ga ne bodo nemudoma rešili. Ko so po dvajsetih urah vagon odpri, je bil delavec mrtev, zdravnik pa je ugotovil znake zamrznitve, čeprav hladilni sistem v vagonu sploh ni deloval.

OPTIMIZEM

JE NALEZLJIV,

PESIMIZEM TUDI

To sta le dva skrajna primera. Toda učinki optimizma in črnogledosti so veliki tudi v vsakdanjem življenju. Tako na primer kažejo izkušnje, da optimisti, ker računajo, da bodo kos problemom, le-te v 85 odstotkih primerov dejansko rešijo. In sicer zato, ker se tisti, ki verjamejo v svoj uspeh, bolj sproščeno in odločneje lotijo nalog, bolje izrabijo svoje znanje in sposobnosti ter so pri

reševanju problemov tudi bolj vztrajni.

Kako pride do optimizma ali črnogledosti? Psihologi so mnenja, da obe stališči oziroma pričakovanji nista prirojeni, ampak naučeni, posebno v otroštvu. Z drugimi besedami: otroci črnogledih staršev se radi „naležejo“ pogledov in pričakovanj svojih staršev. Prav tako opozarjajo strokovnjaki, da so pozneje v življenju bolj nagnjeni k črnogledosti otroci, ki so jim starši redko izkazovali ljubezen ali jih pohvalili.

Črnogledost močno greni in ovira naše življenje. Zato se ji moramo, če smo k njej nagnjeni, odločno upreti. Naslednji nasveti nam lahko pri tem pomagajo:

1. Neuspehi niso nujno posledica naše nesposobnosti, nesrečne zvezde, pod katero smo rojeni, hudobije ljudi ali nepravilnosti sveta. Zato ne pestujmo dvomov vase in se ne prepuščajmo svetobolju, to je razočaranju nad ljudmi, razmerami v svetu in življenjem.

2. Nikar se že vnaprej ne predajajmo strahu pred morebitnim neuspehom in ne vrzimo prehitro puške v koruzo. Bolje

se je osredotočiti na kritično življenjsko situacijo oziroma problem, ki ga moramo rešiti, pretehtati, katera pot največ obeta, in zavihati rokave, kot vzdihovati ali verjeti, da se bo vse slabo končalo. Nobelov nagrajenec za književnost Herman Hesse je to misel izrazil takole: „Bog nam ni poslal dvomov zato, da nas razoroži, ampak zato, da nam z njimi vlije voljo in moč za življenje.“

3. Del zaslug za uspehe vedno pripišimo svojemu samozaupanju in optimizmu. S tem ju bomo še bolj utrjevali. Zaupajmo sebi. Če prav pomislimo, smo vsaj tako pametni in sposobni kot večina ljudi. Čemu bi potem dvomili vase? Seveda - brez muje se še čevljev ne obuje.

4. Računajmo s tem, da se v življenju ne more vse posrečiti in da tudi drugim ljudem, čeprav so še tako šolani, izkušeni in previdni, marsikaj spodleti.

5. Ni res, da nam gre vse narobe. Le nekatere stvari, med njimi neuspehi in nesreče, nas bolj jezijo in boljijo kot druge. Zato nam ostanejo dalj časa v spominu. Posledica je, da se nam zdi prehojena življenjska pot polna negativnih in nesrečnih dogodkov, tudi tedaj, če smo doživeli v resnici več lepega in dogrega kot slabega.

6. Na vsako stvar je mogoče gledati vsaj iz dveh zornih kotov. Če smo bili kos polovici problemov od desetih, potem smo bili petkrat uspešni, in ne petkrat neuspešni. To niti ni tako slab življenjski dosežek.

7. Ne nalagajmo si nerešljivih nalog in nedosegljivih ciljev. Moder človek prosi Boga, naj mu pomaga ločiti, kaj je mogoče in kaj nemogoče narediti; najti moč, da naredi, kar se da, in mirno sprejeti, kar se ne da storiti.

8. Družimo se z optimističnimi in vedrimi ljudmi. Njihov optimizem bo prej ali slej prešel na nas. Poleg tega se bomo od njih marsikaj naučili o umetnosti življenja.

9. Sestavimo listo bojazni, ki so nas obšle v minulem tednu, mesecu ali letu in preverimo, koliko izmed njih se je uresničilo. Ugotovili bomo, da imajo strokovnjaki prav, ko pravijo, da se velika večina naših skrbi sploh ne izpolni. Tudi tisto, kar imamo prej za „katastrofo“, če se zgodi, se pozneje izkaže le za pol tako hudo. In končno tega, kar nam je namenjeno, tudi s črnogledostjo ne moremo spremeniti.

10. Naredimo trden sklep, da se bomo od jutri naprej ravnali vsaj po enem, še boljše po dveh ali treh od naštetih nasvetov.

+ Prelat

VENCESLAV RIJAVEC

10. maja je po kratki in hudi boleznii umrl v bolnišnici v Guayaquillu v državi Ekvador slovenski duhovnik, prelat Vencelj Rijavec.

Rojen je bil leta 1922 v Kromberku pri Gorici kot deseti otrok. Družina se je kasneje zaradi fašističnega nasilja preselila iz Italije v Jugoslavijo, v Kranj. Že po nekaj mesecih pa je odšla skozi Ljubljano, Zagreb, Beograd in Skopje v rodovitno Kosovo. Od leta 1930 do 1934 je hodil v osnovno šolo v Obiliču. Gimnazijski študij je opravil delno v Gnidovčevem malem semenišču v Prizrenu delno pa v Smederevu, kjer je leta 1944 maturiral. Ta del Jugoslavije so partizani zasedli že šest mesecev prej kot Slovenijo. Zato je do 7. maja 1945, ko je Vencelj zapustil Jugoslavijo, lahko osebno doživeljal komunistično „osvoboditev“. Spet je nastopil begunsko pot, ki ga je peljala skozi Grčijo v Italijo, kjer je 26. novembra 1946 vstopil v slovensko semenišče v Briksnu. Skupaj z drugimi bogoslovci se je pripeljal marca 1948 z ladjo v Argentino. Bogoslovne študije je nadaljeval v San Luisu, kamor se je najprej naselilo slovensko semenišče, končal pa v Adroqueju.

V duhovnika ga je posvetil škof Rožman v Ramos Mejiji 13. januarja 1952, skupaj z drugimi desetimi slovenskimi bogoslovci. Novo mašo je imel 21. marca v župni cerkvi Sv. Roze v Munru. Duhovniško službo je najprej opravljal v buenosaireškem predmestju Florida, škofu Rožmanu pa se je ponudil, da ga lahko pošlje tja, kjer vidi, da je potreba po duhovnikih največja. Škof Rožman je bil vesel te njegove pripravljenosti, saj je tako mogel ustreči številnim prošnjam, ki so prihajale iz Ekvadorja. In prav tja se je odpravil Vencelj na dušnopastirsko delo, a ne samo on, ampak tudi njegov semeniški kolega Julij Čuk.

V Ekvadorju ga je tamkajšnji škof postavil za župnika neke fare, ki že leta ni imela stalnega duhovnika. Še prej pa ga je povabil, naj vidi in si ogleda cerkev in drugo, kar spada zraven, potem pa naj pove, če sprejme ponudbo. In Vencelj si je vse ogledal in se odločil, da tam ostane. Iz pisma gospe Greti Pengov izvemo, kam ga je škof poslal.

„Prvo noč sem jokal, ko sem si ogledal zanemarjeno in zapuščeno cerkev, brez vsake opreme, brez zadostnih mašnih

Novomašnik leta 1952

oblačil, brez oltarnih posod, brez prtov... In tako imenovano župnišče brez kuhinje in drugih potrebnih prostorov. Tu bom torej delal in živel, Bog se me usmili! A vrgel sem se v delo in garal, iz nič sem začel. Edino upanje in tolažbo sem imel pri Jezusu v tabernaklju in peščici res dobrih ter vernih domačinov.”

Fara je imela skupaj s številnimi podružnicami, raztresenimi po hribih, 6000 duš. K njej so spadale še tri fare, ki niso imele stalnega duhovnika, in jih je bilo treba oskrbovati. Vencelj se je vrgel z vsem ognjem na delo. Mnogo časa je prebil na potovanjih, ko je na konju v družbi mežnarja obiskoval podružnice. Bil je živa podoba njemu dobro poznanega svetniškega Janeza Gnidovca pred drugo svetovno vojno, ki je kot škof na konju obiskoval katoličane, raztresene po tedanji južni Srbiji.

Vencelj se je trudil, obnovil in opremil je cerkev, župnišče in kapele na podružnicah ter zgradil šolo. V štirih letih je prenovil faro v vseh ozirih. Tedaj pa ga je škof prosil, če odstopi župnijo in prevzame katero drugo, potrebno obnove. Čeprav je prvi hip odgovoril škofu, da iz te fare ne gre ne živ ne mrtev, se je pozneje vdal. Prevzel je veliko faro v mestu Calceta, ki je imela s številnimi podružnicami 30.000 prebivalcev. Bil je leta 1956. Tedaj se je poleg vsega drugega lotil tudi gradnje nove moderne cerkve. Redovnice so vodile osnovno in srednjo šolo, on je bil pa katehet in

profesor verouka. Leta 1968 je bil imenovan za generalnega vikarja na škofiji Portoviejo. Tej službi pa se je že po 14 mesecih odpovedal, ker se je bolje počutil med preprostimi verniki v Calceti. Tedaj je bil imenovan tudi za monsinjorja.

Leta 1987 je zaradi utrujenosti prosil škofa za premostitev na manjšo župnijo. Dobil je faro Quiroga, ki je štela 8.000 prebivalcev in štirinajst podružnic. Tudi v tem kraju je pozidal cerkev in župnišče, zgradil šolo in obnovil kapele na podružnicah in bil mnogo na poti. Do najbolj oddaljene podružnice je imel eno uro s čolnom, potem pa še dve uri jahanja na konju. Na vsaki podružnici je bil dva ali tri dni, tam spovedoval, krščeval, poročal, maševal in tudi birmal. Že zelo opešan je leta 1994 prosil za upokojitev. Škof pa ga je prosil, če more ostati na svojem mestu še toliko časa, da dobi naslednika, vsaj do konca leta 2000.

V Ekvadorju je v njegovem času delovalo deset slovenskih duhovnikov. Bil je z vsemi povezan in se z njimi srečeval. Njih starosta je bil Andrej Križman, ki je tudi postal monsinjor in generalni vikar. Nazadnje pa je skoraj popolnoma oslepel in je pred leti umrl v Ekvadorju. Najozje stike - zaradi bližine - je imel Vencelj z Julijem Čukom, dokler ta ni zbolel in odšel v Ljubljano, kjer je pred kratkim umrl. Vencelj je šel večkrat na obisk v Slovenijo, pa tudi od tam so ga obiskovali nečaki in nečakinje.

V pismu, ki ga je pisal Vencelj gospe Greti Pengov 8. decembra 2000, pa lahko beremo:

„Lepo, da ste slovesno praznovali 89-letnico gospoda Albina Avguština in 62-letnico njegovega mašništva. To so redki primeri. Naj omenim, da so tudi meni septembra pripravili na neki podružnici veliko slovesnost. Hoteli so praznovati 50-letnico mojega duhovništva, čeprav so vedeli, da je moja obletnica šele leta 2002. Toda pohiteli so, ne vem, zakaj. Morda so se bali, da ne dočakam in so mi hoteli predčasno izkazati svojo hvaležnost in ljubezen. Kaj takega nisem pričakoval. Slovesnost je bila pred cerkvijo. Po slovesni maši se je slavnost nadaljevala, povabili so tudi mehikanske muzikante in pevce. Bil je veselja, jedaje in pijače na pretek, zvečer pa sem bil do smrti utrujen. Tudi krajevni časopisi so podrobno in pohvalno poročali o tem...”

V zadnjem njegovem pismu z dne 24. marca 2001 pa omenja:

„Po veliki noči bom prav gotovo zapustil Quirogo in se preselil v Calceto, kjer sem bil župnik 27 let. Tam je večje mesto in

so zdravniki, ki so moji nekdanji prijatelji. Nikdar mi ne računajo vizite, le zdravila moram sam kupiti, ki pa niso poceni. Ob hiši moje kuharice, ki je upokojena bolničarka, sem zgradil dve sobi. Najnujnejše bom imel, več pa ne rabim. Pomagal bom na fari, kolikor bom mogel, in učil verouk v osnovni šoli... Zdravje je kar dobro, le utrujen sem preveč za mojih 79 let..."

Naslednje pismo pa je bilo že od župnika v Calceti, odposlano 20. maja 2001. V njem poroča:

„Med pismi sem dobil tudi vaš naslov in sporočam, da je gospod Venceslav Rijavec umrl dne 10. maja 2001 zaradi raka na pljučih. Spominjajmo se ga v molitvi. Padre Rafael M. Giraldi, párroco, Calceta, Ekvador.

Vencelj Rijavec je izpolnil svojo življenjsko poslanstvo kot duhovnik. V Ekvadorju so ostali vidni sadovi njegovega 49-letnega truda in dela. Prepričani smo, da že uživa plačilo pri Njem, kateremu je služil in bil vse življenje zvest. **I. Ž.**

Kratke novice

LJUBLJANA - Na oddelku za filozofijo ljubljanske univerze je skupno vpisanih petsto študentov. (*Mladika*)

SKOPJE - Najstarejša Makedonka, ki živi v mestu Selce pri Tetovu, je stara 127 let. Mersude je bila rojena 27. avgusta 1872, kar potrjujejo tudi uradni dokumenti. Rodila je pet sinov in štiri hčere ter ima 150 potomcev. Govori tri jezike: makedonskega, albanskega in turškega. Njen recept za dolgo življenje: spoštovati sonce in vstati, ko vzide, ter iti spat, ko zaide; piti veliko mleka in jesti mlečne proizvode ter sadje; delati, a ne pretirano in se izogibati preprirom. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA - Novembra 2000 je vlada republike Slovenije predlagala univerzi v Ljubljani, da učiteljem in sodelavcem, ki so bili izpostavljeni političnemu nasilju v obdobju 1945-1956, in učiteljem in sodelavcem, ki so bili žrtev političnega odsotovanja v obdobju od leta 1957 dalje,

postavi na primernem mestu v veliki avli univerze v Ljubljani posebno spominsko obeležje. (*Mladika*)

MURSKA SOBOTA - Pomožni škof dr. Jožef Smej je 3. marca 2001 v Murski Soboti odprl in blagoslovil knjigarno, ki se imenuje po prekmurskem in narodnem voditelju duhovniku Kleklu Kleklova knjigarna. V njej bo na razpolago verski tisk in nabožni predmeti, ki jih v drugih knjigarnah ni v takem izboru. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA - Veteranska organizacija protikomunističnih borcev in pregnancev *Nova slovenska zaveza*, ki ima 700 članov, je imela ob svoji desetletnici 24. marca občni zbor v Ljubljani. Za predsednika je bil potrjen dr. Tine Velikonja. Njena revija *Zaveza*, ki jo ureja prof. Justin Stanovnik in ima naklado 2.600 izvodov, je dosegla že 40 števil. (*Mladika*)

VATIKAN - Papež Janez Pavel II. je kardinala Johna Henryja Newmana v posebnem pismu ob 200-letnici rojstva imenoval trajnega pričevalca krščanskih res-

nic in prvaka angleške duhovnosti. Newman je bil najprej anglikanski duhovnik, nato kot spreobrnjenec katoliški duhovnik in nazadnje kardinal. (*Ave Maria*)

SLOVENSKA BISTRICA - Preimenovanje mestnih ulic. Občinski svet v Slovenski Bistrici bo preimenoval ulice: Titova cesta se bo spremenila v Ljubljansko in Mariborsko, Svetozarevska v Ingoličevo, Kvedrova bo Bombačeva, Borisa Kidriča bo zamenjal Anton Martin Slomšek, ulica Moše Pijade bo Arkova, ulico Nikole Tesla bo dobil Janez Ev. Krek.

RIM - V tednu od 19. do 24. marca je bilo v Rimu zasedanje Svetovnega združenja katoliških ženskih organizacij z naslovom: „Preroško poslanstvo žensk“. Sodelovalo je 800 delegatk iz 63 dežel. Papež Janez Pavel II. jim je namenil posebno poslanico, v kateri je poudaril, da so žene v moči svoje posebne karizme edinstveno obdarjene za prenašanje krščanskega sporočila naprej. (*Ave Maria*)

CELOVEC - V „Nedelji“, cerkvenem listu krške škofije, smo lahko brali oglase za koncert slovitega narodno-zabavnega ansambla Nockalmquintett v velikovškem gradu, katerega je *akcija Koroška vas za Madagaskar* zaokrožila z veliko tombolo, ki naj bi zagotovila sredstva za nadaljnjih deset zgradb. Tablice, ki so zagotavljale več kot 200 nagrad, so prodajali po 20 šilingov. Med nagradami so bile tudi te: Dopust in pustolovščine na Madagaskarju v vrednosti 30.000 šil.; dopust na otoku Mauritius; dva poleta v New York; tura na Visoki Klek; tečaj za preživetje; teden dni v termah v Blumauu... Brez dvoma so nam Korošci zgled misijonskega sodelovanja in solidarnosti z najrevnejšimi na planetu.

Ali si kdaj pomislil?

... da je bil plebiscit, s katerim se je slovenski narod odločil za državno samostojnost, **izveden 1. 1990 na god sv. Štefana, prvega mučenca, in en dan po božiču, ki je praznik družine in miru?**

... in da je bila slovenska država oklicana naslednje leto **25. junija, na praznik Kraljice miru?**

Prelatu Venceslavu Rijavcu so farani septembra 2000 v vasi Membrilo (Ekvador) pripravili zlatomašno slovesnost, čeprav leto in pol prezgodaj.

iz naše kronike

Slovenski dom v San Martinu je 20. maja praznoval 41. obletnico svoje ustanovitve. Že zgodaj zjutraj so se rojaki zbrali na bulevarju pred slovenskim monolitom. Tam je že čakala občinska godba. Povezovalc slovenosti Viktor Leber je začel prireditiv. Najprej je vse navzoče nagovoril predsednik doma Andrej Rezelj. Nato sta govorila odpravnik poslov na veleposlaništvu Republike Slovenije Tomaž Kunstelj in sanmartinski župan dr. Ricardo Ivoskus. Potem so vsi trije posadili mlado lipo in položili venec pred slovenskim monolitom.

V kapeli Presvetega Srca Jezusovega je bila sveta maša, ki jo je daroval mons. dr. Jure Rode, delegat slovenskih dušnih pastirjev, za vse žive in pokojne rojake iz San Martina. Pel je sanmartinski pevski zbor pod vodstvom gospe Lučke Marinček Kastelic.

V Slovenskem domu je bilo nato slavnostno kosilo, ki so ga pripravile gospe, mladi pa spretno postregli.

Kulturni program je povezovala Helena Žužek. Najprej je pozdravil predsednik Andrej Rezelj, nato pa sta govorila še opolnočni minister Tomaž Kunstelj in predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit. Slavnostni govor je imela Darinka Zorec pod geslom: „Pozdravljena Slovenija, včeraj, danes, jutri!“ Nato so učenci Rožmanove šole predstavili igro „Modra vrtnica“ v režiji Lojzeta Rezlja. Pomagali so starši nastopajočih otrok. Ta dan je dom podelil odličje gospe Saši Hartman Golob v priznanje dela, ki ga je opravljala skozi dolga leta v slovenski šoli. Odličje je dobil tudi odpravnik poslov Republike Slovenije Tomaž Kunstelj v spomin na rojake iz San Martina. Sledila je prosta zabava v prijetni slovenski družbi.

Občni zbor v Triglavu. Osrednje društvo slovenskih predvojnih naseljencev v Buenos Airesu je imelo svoj občni zbor 7. aprila 2001. Društvo je bilo v letošnjem letu v zelo težkem gospodarskem položaju, zato je vse svoje športno delovanje prepustilo družbi Mladina SRL, da upravlja športne prostore. Društvo samo pa se je posvetilo kulturnemu delu. Poleg drugih dejavnosti je uspešen pouk slovenščine. Odrasle poučuje Tine Debeljak, otroke pa Romina Gelb in Tatjana Panaino.

Za bodočo poslovno dobo je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Fernando R. Leskovec, podpredsednica Elena V. Mermolia Pernarcic, tajnica Ana Marija Vrabc Basovsky, namestnik Eduardo Kjuder, blagajnik José Bergoc, namestnica Magdalena Volcic, odborniki: Juan Medved, José Kjuder, Inés Golobic Fornazaric, Boris Cossuta, Susana L. Belorio.

V soboto, 19. maja, je bilo **zborovsko srečanje v Slovenski hiši** v organizaciji Mešanega pevskega zbora San Justo, ki praznuje 30-letnico ustanovitve. Na koncertu so nastopili Mešani pevski zbor San Justo, ki ga vodi prof. Andrejka Selan Vombergar; Coro Polifónico Nacional de Ciegos, zborovodja Osvaldo Mauranelli, ter Coro Alberto Ginastera del Conservatorio de Música de Morón, zborovodja Roberto Saccente.

V soboto, 26. maja, je bil v Našem domu v San Justu **poslovilni koncert mendoškega okteta in skupine Los Chañares** pred potovanjem v Severno Ameriko. Po koncertu so se rojaki in Mendoščani zbrali pri skupni večerji, nato pa je bila prosta zabava.

Spominska proslava. Kot vsako leto, smo se tudi letos na prvo nedeljo v juniju spomnili naših junakov domobrancev in vseh protikomunističnih žrtev. 3. junija smo se zbrali v slovenski cerkvi Marije Pomagaj, kjer je delegat slovenskih dušnih pastirjev, prelat dr. Jure Rode, somaševal skupaj z dr. Alojzijem Kukovico in prelatom Jožetom Guštinom. Pri pridigi je dr. Jure Rode govoril o krščanskih vrednotah, za katere so umirali domobranci in druge žrtve komunizma. Poudaril je, naj se priporočamo našim mučencem. Med sveto mašo je pel Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

Na dvorišču pred spomenikom domobrancem je delegat dr. Jure Rode zmolil molitve za pokojne. V spoštljivo tišino se je zaslišal glas trobente. Zaigral je Franci Žnidar mrtvim junakom v spoštljiv spomin. Predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit, podpolkovnik slovenske narodne vojske Emil Cof in predstavnik domobran-

cev Slavko Urbančič in Ivan Korošec so položili velik slovenski šopek pred spomenik. Nato so otroci prinesli prižgane svečke v slovenskih barvah.

V Dvorani škofa Rožmana se je nadaljevala proslava. Spominski govor je imel Marjan Loboda. Poudaril je, da se vsako leto spominjamo izdane, pobite, a nikdar premagane slovenske vojske. To zvestobo moramo ohraniti še v prihodnje rodove. Čist in neokrnjen spomin na domobrance moramo gojiti danes in v prihodnosti. „Naj čuje nas presveti Bog in nam pomaga, da bomo vztrajali v svojem poslanstvu,“ je govornik zaključil svoje razmišljanje.

V drugem delu je bila akademija, letos pevski nastop z vrsto domobrantskih pesmi. Priložnostni moški zbor pod vodstvom g. Jožeta Omahna nam je zapel venček pesmi, ki so jih peli naši junaki pred več kot pol stoletja, ko so branili dom. Zelo udarno so pevci zapeli sledeče pesmi: Mi slovenski smo vojaki, Dom brani domobranci, Mi legijonarji, Hura, za dom v boj, Legijonarji domobranci, Naj čuje nas presveti Bog. Naprej zastava slave. Vmes so podajali narodne pesmi na ploščah iz leta 1944. Povezoval in recitiral pesem *Naše gore črna noč pokriva* je Martin Sušnik. Besedilo in pesem je za to priložnost napisal Aleš Gošar. Petje in recitacijo so spremljale skiopitične slike iz domobrantskega življenja. Predstavil se je tudi otroški zbor Zedinjene Slovenije pod vodstvom Marte Selan. Na orglah jih je spremljala Andrejka Selan Vombergar. Zapeli so pesmi: Glejte že sonce zahaja in Srce je žalostno.

Za konec smo zapeli še domobrantsko himno: Oče, mati, bratje in sestre. Pri izvedbi so sodelovali še Pavel Erjavec, Anka Savelli Gaser, Lučka Marinček Kastelic, Andrej Selan. Pri lučih in zvoku Damijan Ahlin, Ivan Albreht in Alekvan Albreht in Aleksander Šuc; scenerijo sta izdelala Andrej Golob in Dani Čop, slike pa je narisala Cecilija Grbec; režiral je dr. Štefan Godec; celotno zamisel pa je pripravil kulturni referent inž. Bogdan Magister.

Domobrantske proslave so se vršile tudi po okrajih. V Slomškovem domu je bil govornik prelat Jože Guštin; v Domu San Justo pa ga. Cilka Vombergar Lipar. Proslavo so imeli tudi na Pristavi, kjer je bil govornik Miha Gaser, in drugod.

Zveza slovenskih mater in žena je imela svoj spominski sestanek v sredo, 6. junija. Najprej je duhovni vodja Zveze molil za naše žrtve, potem pa je govorila gospa

Marija Slabe o razmerah v Sloveniji po drugi svetovni vojni. Naslov razgovora je bil: Deset let „zlate svobode“ 1945-1955.

Misijonar Tomaž Mavrič na obisku v Argentini. Maja in junija je bil v Argentini g. Tomaž Mavrič, duhovnik in misijonar v Sibiriji. Obiskal je sorodnike v Bariločah, rojake v Mendosi in slovensko šolo v San Martinu, kamor je kot otrok zahajal. 17. junija je imel uro duhovnosti v slovenski cerkvi Marije Pomagal. Isti dan so ga sprejeli tudi rojaki v Našem domu v San Justu.

Slovenska mladina, organizirana v SDO-SFZ je imela svojo mladinsko mašo v soboto, 16. junija, v cerkvi Marije Pomagal. Maševal je gospod župnik Jure Langus. Svete maše in srečanja se je udeležilo lepo število mladih.

Praznik slovenske državnosti. V soboto, 23. junija 2001, smo Slovenci v Buenos Airesu praznovali deseto obletnico osamosvojitve slovenske države. Osrednjo prireditev je organiziralo naše krovno društvo Zedinjena Slovenija v Slovenski hiši. Ob 19. uri je bila slovesna sveta maša, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, mons. dr. Jure Rode, za državo

Slovenijo. V pridigi je poUdaril, kako zgodovinsko pomemben je ta dogodek za Slovence. Navezal je tudi misel na sv. Tomaža Mora, ki je zavetnik politikov. Pri sveti maši je pel zbor iz San Martina pod vodstvom gospe Lučke Marinček Kastelic. Sledil je poklon pred spomenikom. Predsednik Zedinjene Slovenije diplomirani časnikar Tone Mizerit, tajnica prof. Neda Vesel Dolenc in odpravnik poslov Republike Slovenije Tomaž Kunstelj so položili šopek pred spomenik in se poklonili našim junakom. Odšli smo v slavnostno okrašeno dvorano, kjer je goste najprej pozdravil predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit. Sledil je pozdrav opolnomočenega ministra Tomaža Kunstlja, ki je obujal spomine na dogodke pred desetimi leti. Poslovil se je tudi od slovenske skupnosti, ker bo v kratkem odpotoval v Slovenijo. Slavnostni govornik je bil prof. Tine Vivod, ki je zgodovinsko predstavil razvoj slovenske države in samostojnosti.

V kulturnem delu je nastopila folklorna skupina Maribor iz Carapachaya. Zaplesali so belokranjske in gorenjske plesne in nas s prijetno glasbo in plesom razveselili. Recitacijo pesmi Toneta Kuntnerja „Mati Slovenija“ sta podala Nežka Štefe in Marjan Jože Loboda. Režiser prireditve je bil dr.

Štefan Godec.

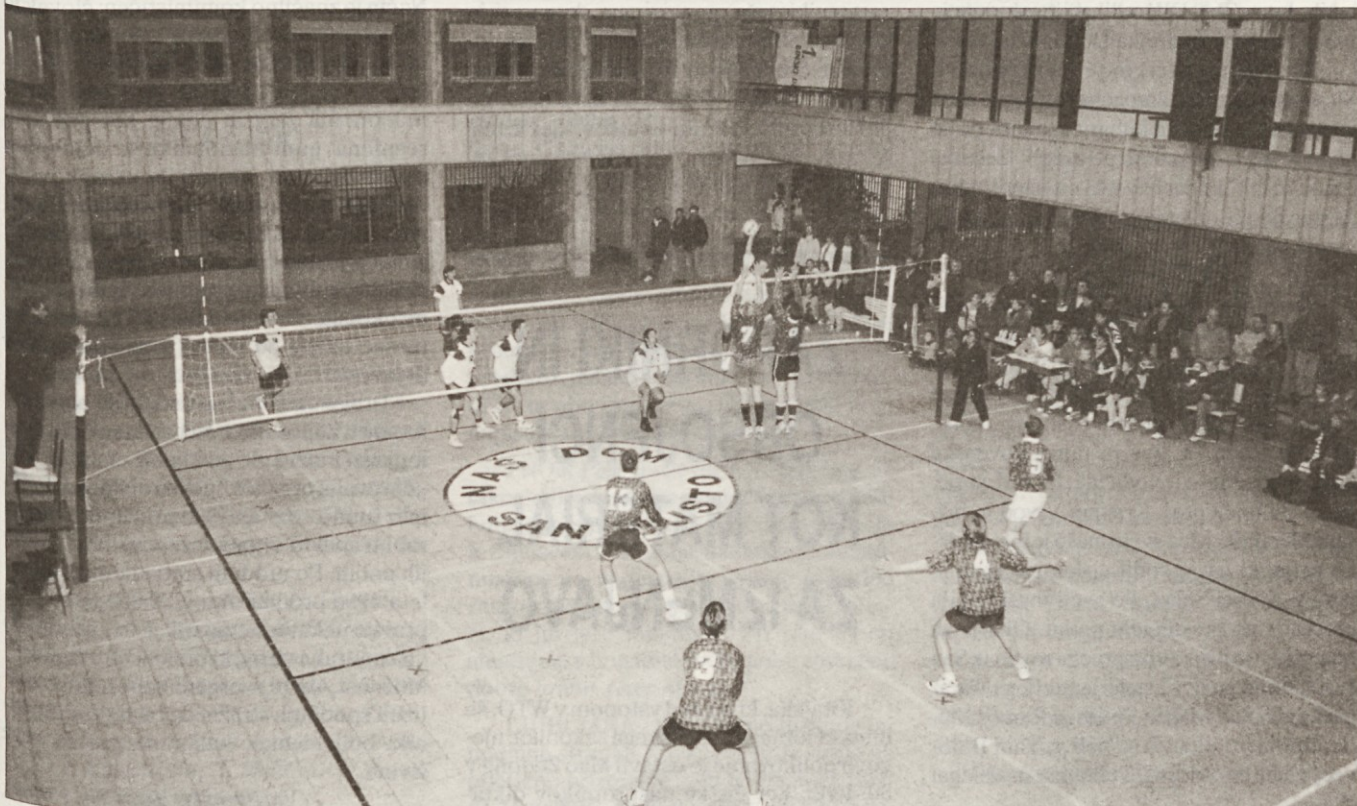
Za to slavje smo dobili pozdravna pisma iz Slovenije in sicer so se nas spomnili: Franci But -predsednik SLS, Janez Janša -predsednik SDS in Lojze Peterle v imenu NSI.

Tudi letos sta Zedinjena Slovenija in Medorganizacijski svet podelila priznanja zaslužnim rojakom in sicer: Marjanu Lobodi za organizacijsko delo, Andreju Selanu za delo na pevskega področju in Francetu Vitrihu, dolgoletnemu šolskemu referentu, za delo na področju našega šolstva. (Gospod Vitrih je bil odsoten zaradi zdravstvenih vzrokov.) Gospe nagrajencev so dobile šopek nageljnov.

Poslovali smo se tudi od odpravnik poslov Republike Slovenije Tomaža Kunstlja, ki je tri leta in pol opravljal to službo in prijateljsko sodeloval s skupnostjo. Za spomin mu je Zedinjena Slovenija poklonila Zbornik, ki je izšel ob 50-letnici.

Helena Žužek je povezovala program in prebrala pozdravna pisma. Za luči in zvok sta bila odgovorna Damijan Ahlin in Aleksander Šuc. Vso prireditev pa je organiziral kulturni referent Zedinjene Slovenije, inž. Bogdan Magister. V dvorani so razstavljali slike sledeči slikarji: Ivan Bukovec, Andrejka Dolinar, Marjetka Dolinar, Ljud-

I. mladinski „medkrajevni“ turnir v odbojki (3. kolo). Na fotografiji je tekma med člani SFZ iz San Justa in San Martina.
Foto: M. Čeč

TONE ZRNEC CM

80 letnik

Duhovnik in kulturni delavec, lazarist Tone Zrnc, je v Torontu 27. januarja praznoval svojo 80-letnico. Rodil se je v Škocjanu pri Turjaku, posvetili pa so ga leta 1947 v Sieni, nakar je delal v Španiji, Argentini in Čilu, od leta 1959 pa v Kanadi. V slovenski župniji Marije Pomagaj v Torontu je bil deset let kaplan in deset let župnik, od leta 1979 pa dela v novejši slovenski župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Ob pastoralnem je opravil izredno pomembno delo na področjih slovenskega pouka v župniji, zbiranja mladine, pevskih zborov in kulturnih prireditev, publicistike, prizadevanja za Baragovo beatifikacijo. Od leta 1982 je urednik mesečnika *Božja beseda*.

Jubilantu čestita in izraža najboljše želje tudi revija „*Duhovno življenje*“!

mila Drobnič, Cecilija Grbec, Helena Klemenc, Tone Kržišnik, Andrej Makek, Adriana Omahna, Karla Skvarča, Delija Savnik Truden, Veronika Šparhakelj, Vladimir Voršič, Lučka Voršič Bidone, Branko Zavrtnik, Irena Žužek. Kordinacijo razstave je imela na skrbi Andrejka Dolinar Hrovat.

Slavnostno večerjo je letos pripravil Slovenski dom iz Carapachaya. Gospe so se izkazale kot odlične kuharice, mladi pa so gostom hitro in spretno postregli. Čestitke rojakom iz Carapachaya, ki so se potrudili, da smo deseto obletnico osamosvojitve Slovenije tako lepo praznovali.

Procesija Presvetega Rešnjega Telesa je bila v nedeljo, 24. junija, v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejji. Popoldne je bila slovesna sveta maša, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev, mons. dr. Jure Rode za žive in rajne slovenske duhovnike. Mašo je vodil inž. Janko Lavrič, berili sta brala prof. Kristjan Vivod in inž. Janez Krajnik. Med sveto mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je vodil s skupino mož in fantov Andrej Selan. Po sveti maši je bila procesija po prostranem parku. Oltarje za blagoslov so pripravili: prvega rojaki iz San Justa, drugega iz Castelarja, tretjega Carapachay in San Martín, četrtega Ramos Mejja. Berila pri oltarjih so peli g. Toni Bidovec, pater dr. Alojzij Kukovica in delegat

dr. Jure Rode. Procesije se je kljub mrzlemu vremenu udeležilo lepo število rojakov. Takoj za križem so šli šolski otroci z učiteljicami, nato možje in fantje, pevci in številni ministranti, duhovniki z Najsvetejšim, zastopniki naše organizirane skupnosti in končno dekleta in žene. Molili smo za domovino Slovenijo in Argentino, da bi Bog blagoslovil naše družine in naše delo. Po procesiji smo se vrnili v cerkev, kjer je bila še zahvalna pesem. Slovesnost smo zaključili s pesmijo: Povsod Boga.

ZAPORNICI IN OBSOJENCI KOT MATERIAL ZA IZMENJAVO

Kitajska, ki je pred vstopom v WTO, še nima celotnega kazenskega zakonika: njegovo oblikovanje je ustavil Mao Zedong v 50. letih, ker čistke nasprotnikov dikta-

torja in revolucije niso poznale nobene meje. Še danes so aretacije brez naloga in s splošnimi obsodbami na dnevnem redu. Samo prejšnji teden je bilo aretiranih več kot 1.200 članov sekte Falun Gong. Vlada jih ima na muhi že celo leto. Zaprli so jih na deset tisoče, 22 so jih mučili do smrti, nekatere voditelje pa obsodili na 19 let zapora.

Usoda sekte Falun Gong je podobna usodi kristjanov. Ne gre pozabiti, da že štiri leta ni glasu o Svetemu sedežu zvestemu škofu iz Baodinga, mons. Jakobu Su Zhiminu in njegovemu pomožnemu škofu Francišku An Shuxinu; „izginila“ sta, ko ju je ugrabila policija. Verske in politične osebnosti mečejo v en koš s prekupčevalci z drogami, prostitutkami, razbojniki in goljufivimi trgovci. Zapro vse, ker „ogrožajo socialni red“.

Toda kitajske ječe niso kraj reda in poboljšanja: mučenje, trpinčenje, verige, električne palice so na dnevnem redu. Demokratski sindikalist Zhang Li, ki je zaprt v Kantonu, je bil kljub bolezni prisiljen delati 14 ur na dan. In ko je poskusil narediti samomor, so ga drugi zaporniki na pobudo stražarjev slekli do nagega in daleč naokrog vlačili po tleh. Enako je v Tibetu, kjer je po statistikah Evropske zveze najmanj 1.800 zapornikov, med katerimi so mnogi budistični menihi in redovnice. Posebnost kitajskega sistema je *laogai*, taborišče za prevzgojo z delom. Način je značilno komunističen: človek je najvažnejša produktivna osnova družbe in zaporniki niso nič drugega. Zato ta sistem več kot 1.100 taborišč z več kot 2 milijonoma zaprtih deluje kot prava in resnična multinacionalka z delovnimi podružnicami najnižjih stroškov in najvišjih doprinosov. Zaporniki živijo pri tekočih trakovih ali pri serijskem delu in izdelujejo material za izvoz: jeans, majice, kožuhe, kuhinjske predmete, lutke, božične okraske. Prisiljeni delavci zaslužijo na mesec okrog 30 yuan (dvajsetina plače delavca).

Drugo „tržišče“ so tisti, ki so obsojeni na smrt. Zaporniki v mrtvaškem delu poslopja so možni viri za vladni zaslužek kot „darovalci organov“ po naročilih od doma in iz tujine. Obstaja celo pravilnik „o uporabi trupel in organov zapornikov“, ki so jih pobili. Po uradnih statistikah so samo leta 1996 prodali okrog 20.000 jeter. Kot pravijo nekateri stražarji, je to „produktivna uporaba virov, ki bi sicer šli v izgubo“. Možnost, da bi z organi zapornikov zaslužili spodbuja straže, da ravnajo z zaporniki bolj mehko, kakor da gre za rejno živino.

(Vatikanska agencija Fides)

ZEMELJSKI OSTANKI PRELATA JOŽETA ŠKERBCA POČIVAJO V DOMAČI ZEMLJI

Iz Ljubljane smo dobili sporočilo, da je bil v sredo, 4. julija, pokop zemeljskih ostankov prelata Jožeta Škerbca na podružnično pokopališče v Škriljah. Ob 16,30 je bila v župni cerkvi Stari trg pri Ložu sv. maša, katero je vodil ljubljanski nadškof dr. Franc Rode, ki je imel tudi glavni nagovor. Govoril je tudi krajevni župnik Janez Skebe, pogreba pa se je udeležil Metod Lampe, župnik v Grahovem, ter skoraj vsi dekanjski duhovniki. Poleg teh so bili na pogrebu župnik iz Novih Fužin in voditelj Rafaelove družbe Janez Rihar, mons. Janez Pucelj, predsednik Zveze slovenskih izseljenjskih duhovnikov v Evropi ter delegat za slovensko dušno pastirstvo v Nemčiji in na Švedskem, lazarist Toni Burja ter ramoški dušni pastir Franci Cukjati. Udeležil se ga je tudi pisatelj Zorko Simčič, polovica Rasti XXX. z Bogdanom Magistrum na čelu ter Ivan Vombergar poleg drugih številnih udeležencev.

Dve fotografiji o pogrebu sta na 2. strani platnic.

NASILNE SMRTI MISIJONARJEV LETA 2000

Umorjeni leta 2000: 19 duhovnikov (4 škofijski, 11 redovnih, 1 skupnost *Fidei donum*, 3 neznan); 6 redovnic (iz kongregacij); 3 bogoslovci; 1 član laičnega inštituta; 1 laična bolniška sestra-prostovoljka.

Odkod so izvirali: 9 Afričanov (3 Uganda, 2 Nigerija, 2 D.R.Kongo, 1 Angola, 1 Burundi); 8 Azijcev (4 Indija, 2 Filipini, 1 Pakistan, 1 Indonezija); 7 Evropejcev (4 Italija, 2 Španija, 1 Francija); 4 Američani (2 Kolumbija, 1 Mehika, 1 Združene države); 2 neznane narodnosti.

Kraj smrti: 17 v Afriki (4 Uganda, 3 Burundi, 2 Nigerija, 2 D.R.Kongo, 1 Centralnoafriška Republika, 1 Angola, 1 Zambija, 1 Slonokoščena obala, 1 Rwanda, 1 Kenija); 8 v Aziji (4 Indija, 2 Filipini, 1 Pakistan, 1 Indonezija); 4 v Ameriki (2 Kolumbija, 1 Mehika, 1 Jamaika); 1 v Evropi (Albanija).

Duhovno življenje • AVGUST 2001

Prelat Jože Škerbec leta 1999 pri Brezarjevem breznu (Ljubljana) med slovenskim dušnim pastirjem v Angliji Stankom Cikanečkom in Janezom Riharjem, župnikom iz Novih Fužin, ki je poslal to fotografijo.

Kratke novice

KALKUTA - Kip matere Terezije so v Kalkuti postavili 18. marca 2001. Je naravne velikosti in je v materni hiši blizu njenega groba. Kip je delo kiparja Jonathana Wylderja, ki jo je upodobil v znani drži s sklenjenimi rokami. (*Ave Maria*)

RIM - Križev pot v rimskem koloseju, ki ga od leta 1985 vsak veliki petek vodi papež, je letos potekal ob meditacijah angleškega kardinala Johna Henryja Newmana ob 200-letnici rojstva. Papež je premišljevanja vedno izbiral iz besedil pesnikov, pisateljev in učiteljev duhovnosti, le za obe sveti leti, 1985 in 2000 ju je napisal sam. (*Ave Maria*)

PNOM PENH - Severni Koreji, ki je že tako odvisna od tuje pomoči, grozi zaradi hude zime še lakota. Pomoč Južne Koreje je zadoščala le do maja, mednarodna skupnost pa je zagotovila komaj polovico zaprosene hrane. Najhuje so prizadeti otroci, ki jih je 6 milijonov. Pri tem pa so smetnjaki v bogatem svetu polni zavržene dobre hrane. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA - Leto dni po ustanovitvi matične stranke Nova Slovenija stopa na politično prizorišče njen podmladek Mlada Slovenija. Njihovo geslo je: „Prihod-

nost je naša!“ Ustanovni zbor je bil 20. aprila 2001. Predsednik je Jernej Pavlin, podpredsednik Jakob Kokalj in generalni sekretar Robert Ilc. (*Ave Maria*)

VARŠAVA - Poljski parlament je leto 2001 razglasil za leto kardinala Štefana Wyszyńskiego ob 20-letnici smrti. Kot je povedal Janez Pavel II., brez njega ne bi postal papež. (*Ave Maria*)

Rast VIII. še drži skupaj

Bivši dijaki - Rast VIII. - se po dvajsetih letih še vedno srečujemo. Zadnjikrat smo se zbrali 1. maja v Našem domu v San Justu. Vedno se nas zbere več kot polovica članov, če pa prištejemo družino vsakega, nas je kar lepo število.

Zanimivo je bilo, ko smo vzeli v roke Almanah in vsakemu dijaku prišteli vse družinske člane. Našteli smo okrog 90 otrok! Kar nismo mogli verjeti.

Sedaj so že naši otroci sošolci v slovenskih šolah. Bog daj, da bi tudi oni držali skupaj, tako bo slovenski rod živel še na mnoga leta!

Glej fotografije na 3. strani platnic!

A.K.

malo za šalo...

Za svoje delo je dobil z vseh strani samo pohvale. Drugi pa so se morali zadovoljiti z denarjem.

+
Neki ljubitelj živali je neho-
te pohodil črva. Zelo hudo mu
je bilo. Pa je stokal:

„Le kako naj popravim ta
zločin?“

„Nič se ne boj, za to je že
poskrbljeno. Moji sorodniki te
bodo požrli,“ je odgovoril črv v
zadnjih zdihljajih.

+
Deževalo je kot iz škafe.
Nenadoma nekdo pozvoni.
Mladi mož gre pogledat, kdo
je. Pred vrati stoji taščica, vsa
premočena.

„Ja, ubožica,“ ji pravi zet,
„kaj pa stojiš vsa mokra tukaj?
Pojdi no domov!“ in zapre vrata.

+
Zdravnik pride malo oka-
jenkbolniku. Ko mu hoče izme-
riti pulz, pomotoma zagradi
svojo roko. Čez čas pove:

„Bolnik je popolnoma
zdrav, le malo preveč pil je.“

+
Preprost človek se je prišel
ponuditi v neko podjetje za di-
rektorja.

„Ali ste neumni?“ ga je
vprašala tajnica.

„Je to edini pogoj?“

+
Mlajši človek je vprašal
novinarja:

„V svojem poročilu ste
napisali 'boleča praznina'. Kaj
res lahko koga praznina boli?“

„Kaj vas ni še nikoli glava
bolela?“

+
„Veš, katera žival se mi
najbolj smili?“

„Katera?“
„Molj. Vso zimo mora
preživeti v kopalnih hlačah, vse
poletje pa v kožuhih.“

+
Koso na Škotskem poizve-
dovali, kdo je najbolj skop, so
ugotovili, da je to Mc Gregor.
Ta se je celo smejal le na
račun drugih...

+
„No, le vzemite še en kos
potice!“

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Revolucija žre lastne otroke Đ pa tudi nekateri otroci požro lastno revolucijo.
- Najbolj perspektivni so mladi kadri s starimi idejami.
- Hoteli so prevzgojiti svet, pa še lastnih otrok niso znali vzgojiti.
- Služil je ljudstvu, honorarno pa je delal zase.
- Najbolj so nevarni premaganci, ki preživijo.
- Bojim se. Preveč pogumen sem.
- Konsens med različno mislečimi je nonsens.
- Mnenja se krešejo toliko časa, dokler se ne vname grmada, na kateri zažgejo vse tiste, ki imajo drugačno mnenje.
- Mrtvi revolucionarji so bolj revolucionarni kot živi.
- Mladi Marx še ni imel brade, pod nosom pa so mu že poganjali stalinski brki.
- V vojni padajo pokončni.
- Politiki tekmujejo s Stvarnikom. Bog je iz nič ustvaril svet, politiki se trudijo, da bi iz sveta naredili veliko ničlo.
- Ustavili so napredek, ker ga niso več dohajali.
- Nikoli se nisem ukvarjal s politiko Đ ves čas se je politika ukvarjala z menoj.
- Kadarkoli smo nad breznom, slišimo govornika, ki nas prepričuje, na kako zavidljivi višini smo.

„Ne, hvala, sem že dva.“
„Dva? Ne, doslej ste tri
vzeli. Pa nič ne de, kar še vze-
mite, saj veste, pri nas kosov
ne štejejo.“

+

V trgovini.
„Rad bi pomeril tiste hlače
v izložbi.“
„Zakaj v izložbi? Saj ima-
mo kabine za pomerjanje.“

+

KJE JE KAJ

Dar Kraljice miru -	
Marko Kremžar	193
Evangelij mora vznemirjati -	
Franc Rode	194
Na braniku vere - Franc Rode	195
Prošnja pesem h Kraljici miru -	
Jeremija Kalin	195
Sv. Avguštin nas uči -	
Prevedel Lojze Kukovica	196
Veliki šmaren	197
Poletje v Nebesa premaknjene	
Žene - Vladimir Kos	198
Naša lurška Gospa -	
Metka Mizerit	199
Na koncu mesca vrtnic -	
Vladimir Kos	200

Iz poslanice papeža Janeza Pavla II.	
ob svetovnem dnevu bolnikov ..	200
Bolnik v objemu trpečega Kristusa -	
Marjan Turnšek	201
Malto je obiskal „novi Pavel“	202
Po izrednem zborovanju kardinalov -	
Jurij Paljk	204
Ob pastoralnem obisku Alojza Urana,	
škofa za Slovence po svetu	205
Zadnja pisma enega od 233 španskih	
mučencev - Lojze Kukovica	207
II. pismo enemu izmed mladih -	
striček Simon	208
Angel poguma - Anselm Grün	209
Užitek ali žrtev? - Miha Žužek	209
Ravnatelj Marko Bajuk ob	
40-letnici smrti - Stane Snoj	210
Tudi žrtve vojne in revolucije	212
Spomini na vračanje domov iz nemške	

vojske leta 1945 -	
Stanko Merlak	213
Duhovno življenje je objavilo	
pred 60 leti	215
Opuščen vinograd - Gregor Mali ..	216
Postanimo bolj optimistični -	
Hubert Požarnik	217
+ Prelat Venceslav Rijavec	218
Iz naše kronike	220
Tone Zrnc CM - 80 letnik	222
Zaporniki in obsojenci kot material	
za izmenjavo	222
Zemeljski ostanki prelata	
Jožeta Škerbca počivajo	
v domači zemlji	223
Nasilne smrti misijonarjev	
leta 2000	223
Rast VIII. še drži skupaj - A. K. ...	223
Kratke novice	214, 216, 219, 223

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877- Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - Fax: +54-11-4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103. USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRILIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2001: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

Od zgoraj in od leve:

1. Mendoški oktet in Los Chañares v Našem domu v San Justu.
2. Mendoški oktet, od leve: Dirigent Tone Štirn, Ernest Bajda, Pavel Šmon, Matjaž Grintal, Tine Šmon, Jože Štirn, Andrej Šmon in Vladi Triep.
3. Člani Rasti VIII., ki so se letošnjega 1. maja zbrali v Našem domu.
4. Rast VIII. z zakonskimi drugimi.
5. Njihovi otroci. (*Beri notico na strani 223*)
6. Sanmartinska šola je pripravila slovesnost svoji dolgoletni učiteljici in nazadnje voditeljici ge. Saši Hartman Golob.
7. Slovanska pristava. Nekdanji zavodarji na zlati maši dr. Alojzija Kukovice SJ, ki je bil v adrogejskem zavodu

tudi prefekt. (*Foto: M. Čuč*)

Od zgoraj in od leve:

1. Na Alojzijevi proslavi v Slovenski hiši: Javno priznanje Francetu Vitrihu za 28-letno delo, ki ga je vršil kot šolski referent Zedinjene Slovenije.
2. Folklorna skupina Maribor iz Carapachaya na prazniku slovenske države v SH.
3. Marjan Loboda prejema odličje Zedinjene Slovenije in Medorganizacijskega sveta za svoje delo v skupnosti.
4. Andrej Selan prejema odličje Zedinjene Slovenije in Medorganizacijskega sveta za svoje delo v skupnosti.
5. Balantičeva šola iz San Justa ob svoji 50-letnici.
6. Nogometna ekipa Zedinjene Slovenije, ki je 20. julija odpotovala na turnejo v Slovenijo.
7. Pesnik in gledališčnik Tone Kuntner z gospo soprogo na obletnici Slovenskega doma v San Martinu. (Foto: Marko Vombergar)